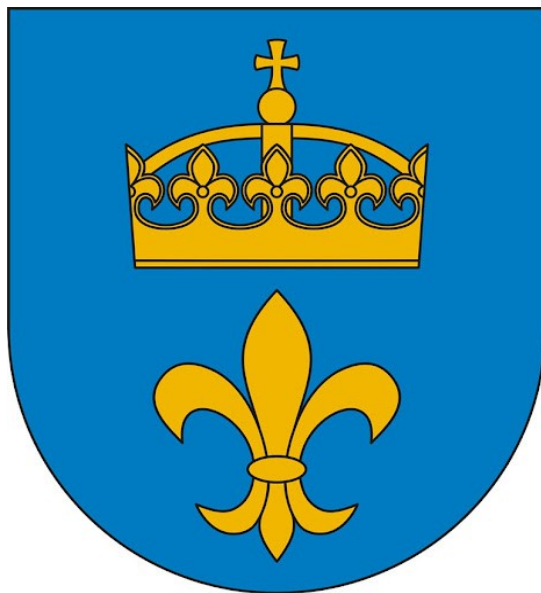

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCA
projektu Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo
w obrębie Tarnowo

SOONAR
Michał Krawczyk
ul. Mickiewicza 10
54-343 Wrocław
REGON 021168223

Michał Krawczyk

Spis treści

1.INFORMACJE O ZAWARTOŚCI PROGNOZY, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	4
1.1.WSTĘP.....	4
1.2.PODSTAWY PRAWNE.....	4
1.3.CEL PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.....	5
1.4.PRZEDMIOT, CHARAKTERYSTYKA OCENIANEGO DOKUMENTU I JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI OPRACOWANIAM.....	5
2.METODYKA SPORZĄDZENIA PROGNOZY.....	7
3.ANALIZA UWARUNKOWAŃ PRZYRODNICZYCH I OCENA STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNYCH ZMIAN TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU.....	9
3.1.STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	9
3.1.1.Charakterystyka i lokalizacja obszaru będącego przedmiotem opracowania.....	9
3.1.2.Położenie geograficzne i rzeźba terenu.....	10
3.1.3.Budowa geologiczna.....	11
3.1.5.Złoża kopalin.....	12
3.1.6.Wody podziemne.....	12
3.1.7.Wody powierzchniowe.....	12
3.1.8.Warunki klimatyczne.....	13
3.1.9.Struktura przyrodnicza obszaru (flora i fauna).....	14
3.1.10.Obszary i obiekty chronione.....	14
3.1.11.Korytarz ekologiczny.....	15
3.1.12.Stan jakości powietrza.....	15
3.1.13.Stan jakości wód.....	16
3.1.14.Promieniowanie elektromagnetyczne.....	16
3.1.15.Klimat akustyczny.....	17
3.2.ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY.....	18
3.2.1.Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.....	18
3.2.2.Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	18
3.3.CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.....	19
4.OCENA SKUTKÓW WPŁYWU USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO.....	21
4.1.PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.....	21
4.2.PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO, W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU.....	22
4.2.1.Wpływ na różnorodność biologiczną.....	24
4.2.2.Wpływ na ludzi.....	24
4.2.3.Wpływ na faunę.....	24
4.2.4.Wpływ na florę.....	24
4.2.5.Wpływ na stosunki wodne.....	24
4.2.6.Wpływ na powietrze.....	25
4.2.7.Wpływ na powierzchnię ziemi (rzeźbę terenu) i gleby.....	28
4.2.8.Wpływ na krajobraz.....	28
4.2.9.Wpływ na klimat.....	29
1. Zachowanie i wzmocnienie struktur przyrodniczych oraz terenów biologicznie czynnych.....	29
2. Zachowanie spójności i drożności sieci ekologicznej.....	30
3. Przeciwdziałanie wzrostowi temperatury na terenach zabudowanych.....	30
4. Zwiększenie retencji wodnej i ograniczenie odpływu.....	30

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
projektu Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębie Tarno-
wo

4.2.10. Wpływ na klimat akustyczny.....	30
4.2.11. Wpływ na zasoby naturalne.....	30
4.2.12. Wpływ na zabytki oraz dobra materialne.....	30
5. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	31
6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	31
7. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.....	31
8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY.....	32
9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	33
10. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	34
11. OŚWIADCZENIE.....	38

1.INFORMACJE O ZAWARTOŚCI PROGNOZY, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

1.1.WSTĘP

Prognozę oddziaływania na środowisko wykonano w związku z Uchwałą Nr LXXVI/719/2024 Rady Gminy Szydłowo z dnia 22 marca 2024r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębie Tarnowo. Wykonanie niniejszej prognozy, jest elementem procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko mającej na celu ocenę środowiskową skutków realizacji ustaleń projektowanego dokumentu jakim jest plan ogólny. Prognozy obejmują swoją problematyką zagadnienia związane z wymogami ochrony środowiska oraz zasadami zrównoważonego rozwoju, które muszą być uwzględniane podczas opracowywania dokumentów o charakterze planistycznym związanych z zagospodarowaniem przestrzennym.

Ileokroć w niniejszym opracowaniu jest mowa o projekcie Planu, rozumie się przez to projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębie Tarnowo. oraz analogicznie określenie prognoza oznacza *prognozę oddziaływania na środowisko ustaleń* miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębie Tarnowo.

1.2.PODSTAWY PRAWNE

Prognozę oddziaływania na środowisko dotyczącą projektu planu ogólnego porządzono na podstawie art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112). Na organie administracji opracowującym m.in. projekt planu ogólnego spoczywa obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ww. dokumentu. w oparciu o art. 46 pkt 1 i art. 51 ust. 2 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) Ponadto przy sporządzaniu prognozy wykorzystano następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025r. poz. 647);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 960);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U.2023.1587 t.j.);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz.1839);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1311)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie wartości dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 marca 2018 r. w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1860);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (t.j.Dz. U. z 2014 r. poz. 1409);

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (t.j.Dz. U. z 2014 r. poz. 1408);
- Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 530);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j.Dz. U. z 2024r. poz.82);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292);
- Polityki ekologicznej państwa 2030 - strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej; Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. (M.P. 2019 poz. 794);
- Załącznik IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992r. ,str.7) – tzw. Dyrektywa siedliskowa.

Ponadto w prognozie uwzględniono w szczególności informacje zawarte w „Opracowaniu ekofizjograficznym do projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo” z 2012r., wykonanym na potrzeby zmiany Studium.

1.3.CEL PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Celem niniejszej prognozy jest podsumowanie stanu istniejącego funkcjonowania środowiska oraz określenie i ocena przewidywanych skutków wpływu realizacji projektowanych w Planie ustaleń dotyczących sposobu użytkowania i zagospodarowania poszczególnych terenów. Prognoza wskazuje potencjalnie uciążliwe lub korzystne dla poszczególnych komponentów środowiska ustalenia urbanistyczne przyjęte w projekcie Planu. Do jej zadań należy także określenie rozwiązań minimalizujących, ograniczających bądź kompensujących negatywne oddziaływanie na środowisko oraz w miarę potrzeby przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym planie zagospodarowania przestrzennego.

Istotą ochrony środowiska w planowaniu przestrzennym jest „zasada prewencji” czyli zapobiegania powstawaniu zanieczyszczeń i zagrożeń mających bezpośredni wpływ na środowisko w procesie planowania przestrzennego. Zasada ta, to przede wszystkim korzystniejsze i tańsze rozwiązanie niż późniejsze próby ratowania niekorzystnej ingerencji w środowisko. Instrumentem realizacji tej zasady, jest właśnie prognoza oddziaływania na środowisko, która uwzględnia zagrożenia dla środowiska, wpływ na zdrowie ludzi, skutki dla istniejących form ochrony przyrody i innych obszarów chronionych oraz zakres zmian zachodzących w krajobrazie.

1.4.PRZEDMIOT, CHARAKTERYSTYKA OCENIANEGO DOKUMENTU I JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI OPRACOWANIAM

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko, zwana dalej Prognozą, została opracowana dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębach ewidencyjnym Tarnowo. Do sporządzania projektu Planu przystąpiono na podstawie uchwały Nr LXXVI/719/2024 Rady Gminy Szydłowo z dnia 22 marca 2024r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębie Tarnowo.

Konieczność sporządzenia planu wynika z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w celu ustalenia przeznaczenia terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego, oraz określenia sposobów ich zagospodarowania i zabudowy .

- Plan wykonano na podstawie analizy aktualnych dostępnych dokumentów m.in.:
- Strategia Rozwoju Gminy Szydłowo na lata 2020 –2030 przyjęta została Uchwałą nr XXVI/299/2020 Rady Gminy Szydłowo z dnia 10 listopada 2020 r.;

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo przyjęte zostało Uchwałą nr XXIX/5/2001 Rady Gminy w Szydłowie z dnia 20 lutego 2001 r., zmienione Uchwałą nr XXXVIII/417/2021 Rady Gminy Szydłowo z dnia 24 września 2021 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo.
- Uchwały Nr LXXV/710/2024 Rady Gminy Szydłowo z dnia 23 lutego 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030
- Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Szydłowo na lata 2022 –2026 został uchwalony uchwałą Nr L/523/2022 z dnia 24 czerwca 2022 r. Program został ogłoszony w dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2022 r. poz 5104 z dnia 5 lipca 2022 r.)
- Uchwały Nr LXVIII/650/2023 Rady Gminy Szydłowo w dniu 25 sierpnia 2023 r. w sprawie przyjęcia "Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Szydłowo na lata 2023-2026"
- Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Szydłowo (przyjęty Uchwałą nr LI/534/2022)
- Rocznego Programu Współpracy Gminy Szydłowo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2023 przyjęty został Uchwałą nr LVII/554/2022 Rady Gminy Szydłowo z dnia 25 listopada 2022 r
- Aktualizacji Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego 2020" ze zmianami, (Uchwała Nr 4892/2018 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 8 lutego 2018 ;
- Aktualnie obowiązujące miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego :
- dla części terenu objętego przystąpieniem do sporządzenia planu miejscowego obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:
- - uchwała Nr V/6/03 Rady Gminy Szydłowo z dnia 28 marca 2003 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo, w obrębie wsi Szydłowo, na obszarze dz. nr 4, 45 i 46,
- - uchwała Nr V/36/2019 Rady Gminy Szydłowo z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla linii elektroenergetycznej 110 kV relacji Piła Krzewina – Wałcz, na terenie gminy Szydłowo.
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 – dokument krajowy wskazujący kierunki zrównoważonego rozwoju przestrzennego w skali ogólnopolskiej.
- Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla projektu strategii rozwoju województwa wielkopolskiego –wspomagające analizę wpływu planowanych działań na środowisko;
- Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej przyjęty uchwałą Nr XXI/39/391/20 Sejmiku Województwa wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020r. W sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej (Dz.U.Woj.wielkopolskiego z 2020r. Poz. 5954);
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020), opublikowany na stronie Ministerstwa Klimatu i Środowiska.
- Audyt krajorobowy województwa wielkopolskiego", przyjęty uchwałą Nr LI/1000/23 Sejmiku Województwa wielkopolskiego z dnia 27 marca 2023r. W sprawie uchwalenia audytu krajorobowego województwa wielkopolskiego;
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022r. W sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023r. Poz.335);
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2024" Główny Inspektor Ochrony Środowiska.

W celu zapewnienia rzetelności opracowania wykorzystano dane z inwentaryzacji gminy oraz informacje uzyskane od organów administracyjnych i interesariuszy, w tym starostwa powiatowego. Dodatkowym wsparciem były konsultacje z ekspertami oraz analiza wniosków wpływających od mieszkańców i przedsiębiorców.

Merytoryczną podstawą sporządzonej prognozy jest analiza założeń projektu Planu, a w szczególności ustaleń dotyczących zasad ochrony i kształtowania środowiska oraz informacji o istniejącym i projektowanym sposobie zagospodarowania.

Ustalenia planu określono uwzględniając uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy, w szczególności na analizie czynników przyrodniczych, gospodarczych, demograficznych oraz infrastrukturalnych, które determinują kształtowanie polityki przestrzennej w następujący sposób uwzględniając:

Politykę przestrzenną gminy określoną w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego, zapewniając spójność działań z regionalnymi i krajowymi celami rozwoju, promując zrównoważony rozwój oraz ochronę zasobów naturalnych i kulturowych.

Ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa, które wskazują na konieczność realizacji celów regionalnych w zakresie ochrony środowiska, rozwoju infrastruktury oraz poprawy jakości życia mieszkańców.

Obszar objęty przystąpieniem do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stanowi:

- tereny zabudowy rekreacji indywidualnej
- granice strefy „W” ochrony archeologicznej.

Metodyka oparta na szczegółowej analizie dostępnych dokumentów, literatury fachowej i danych przestrzennych pozwoliła na kompleksowe uwzględnienie uwarunkowań rozwoju przestrzennego obszaru Planu. Taki sposób pracy zapewnił zgodność opracowania z wytycznymi prawnymi oraz potrzebami lokalnej społeczności. Ponadto projekt Planu miejscowego jest sporządzany z uwzględnieniem gminnych strategii, planów i programów, których opracowanie w niektórych przypadkach wynikało z obowiązku, jaki został nałożony na gminy przez przepisy prawa.

2.METODYKA SPORZĄDZENIA PROGNOZY

Prognozę wykonano na podstawie analizy założeń projektu Planu, informacji o istniejącym i projektowanym sposobie zagospodarowania, ustaleń dotyczących zasad ochrony i kształtowaniu środowiska. Charakterystykę stanu środowiska dokonano na podstawie wizji w terenie i z uwzględnieniem informacji - zarówno własnych, jak i zawartych w opracowaniu ekofizjograficznym. Ponadto przy sporządzeniu prognozy wykorzystano m.in. następującą literaturę i materiały źródłowe:

- Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Centralny rejestr form ochrony przyrody. Internet (www.gdos.gov.pl);
- Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000. Internet (natura2000.gdos.gov.pl);
- Główny Urząd Statystyczny - Portal Informacyjny, Bank Danych Lokalnych, Internet (www.stat.gov.pl/gus);
- IKAR Geoportal Państwowego Instytutu Geologicznego, Internet (ikar.pgi.gov.pl);
- Kondracki J., 2002 r., Geografia regionalna Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa;
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030;
- System Informacji Prawnej LEX;

- Ministerstwo Środowiska www.mos.gov.pl;
- Regiony klimatyczne Polski (wg W. Okołowicza). Warszawa 1982r.
- Państwowe Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych Warszawa Atlas Geograficzny;
- <http://natura2000.mos.gov.pl/natura2000/pl/> (strona internetowa Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, w której znajduje się geoserwis mapowy, w którym są wyszczególnione warstwy dot: ortofotomapy, obszarów chronionych w tym: rezerваты, parki krajobrazowe, parki narodowe, obszary chronionego krajobrazu, zespoły przyrodniczo – krajobrazowe, Natura 2000 – obszary ptasie oraz Natura 2000 obszary siedliskowe.);
- <https://szydlo.e-mapa.net/> (strona internetowa, w której znajduje się geoserwis mapowy, w którym są wyszczególnione warstwy dot: ortofotomapy, modułu ogólnego, modułu planowanie przestrzenne, ochrona środowiska, infrastruktura itp.);
- www.pttk.pl (strona poświęcona polskiemu Towarzystwu Turystyczno – Krajobrazowemu);
- Portal Centralnej Bazy Danych Geologicznych.

Ocenę oddziaływania na środowisko przeprowadzono analizując poszczególne, istotne z punktu widzenia wpływu na środowisko, ustalenia i rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne zawarte w projekcie dokumentu. Ponadto uwzględniono zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko uzgodniony z:

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu;
- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Dzierżeniuwie; pismo znak: *ON-NS.9011.137.2025*

Obowiązek sporządzenia prognozy, a także jej ogólny zakres, wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (art. 46 – 53).

Zgodnie z nim prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera między innymi:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

2) określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,

- zwierzęta,
- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3) przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

3. ANALIZA UWARUNKOWAŃ PRZYRODNICZYCH I OCENA STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNYCH ZMIAN TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU

3.1. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

3.1.1. Charakterystyka i lokalizacja obszaru będącego przedmiotem opracowania

Gmina Szydłowo położona jest w północnej części województwa wielkopolskiego, w zachodniej części powiatu pilskiego. Od północy na niewielkim odcinku graniczy z gminą Jastrowie, od północnego-wschodu z gminą Tarnówka, od wschodu z gminą Krajenka, od południowego-wschodu z miastem Piła, od południa z gminą Trzcianka, a od zachodu z województwem zachodniopomorskim – gminą Wałcz. Dominującą funkcją gminy Szydłowo jest rolnictwo. Gmina ma korzystne warunki do rozwoju rolnictwa, jak również do hodowli ryb. Ponadto spławne rzeki oraz atrakcyjny krajobraz stwarzają warunki do rozwoju różnych form turystyki.

Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje tereny w miejscowości Tarnowo, położone w gminie Szydłowo (województwo wielkopolskie). Krajobraz tego obszaru można określić jako rolniczo-przyrodniczy z elementami krajobrazu kulturowego, charakteryzujący się:

- dużym udziałem terenów otwartych i rolniczych, które mają znaczenie dla utrzymania widokowych wartości krajobrazowych i stanowią tło dla rozproszonej zabudowy wiejskiej,

- obecnością kompleksów leśnych oraz zadrzewień śródpolnych, które pełnią funkcję ekologiczną, krajobrazową i osłonową,
- zabytkowym układem przestrzennym miejscowości Doleszowo, o dużym znaczeniu historycznym i kulturowym,
- ciągami dolinnymi i ciekami wodnymi, które kształtują naturalną strukturę krajobrazu oraz stanowią osie ekologiczne i krajobrazowe.

W granicach obszaru objętego opracowaniem wyróżnia się następujące formy użytkowania gruntów:

- Tereny zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej – obszaru o wysokich walorach krajobrazowych i przyrodniczych, skoncentrowane w miejscowościach o zwartej strukturze osadniczej,
- Granica strefy „W” ochrony archeologicznej – obszary objęte ochroną ze względu na potencjalne lub istniejące stanowiska archeologiczne,
- - Granica Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy”.

Teren objęty projektem Planu wykazuje średnio znaczące w skali przekształceń poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, związanego z dotychczasowym sposobem zagospodarowania terenu. Jednocześnie realizacja ustaleń projektu Planu może spowodować pewne rodzaje oddziaływania na stan środowiska. Oznacza to, że przedstawiona w dalszych podpunktach ocena istniejącego stanu środowiska może ulec zmianie na skutek realizacji ustaleń projektu Planu. Zakładając, zachowanie ustalonych w ocenianym projekcie Planu zasad dotyczących ochrony środowiska oraz parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, jak również przestrzeganie obowiązujących przepisów prawa, oddziaływania wynikające z ustaleń projektu Planu mogą w sposób niewielki wpłynąć na zmianę wielu składowych, opisujących istniejący stan środowiska.

3.1.2. Położenie geograficzne i rzeźba terenu

Pod względem morfologicznym, zgodnie z fizyczno-geograficzną regionalizacją Polski J. Kondrackiego (2000), gmina Szydłowo położona jest w prowincji Niż Środkowoeuropejski, podprowincji Pobrzeże Południowobałtyckie, w makroregionie Pojezierze Południowopomorskie, w obrębie dwóch mezoregionów: Pojezierza Wałeckiego (314.64) i Doliny Gwdy (413.68).

Pojezierze Wałeckie, obejmujące południowo-zachodnią część gminy, charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu z dominującymi wysoczyznami dennomorenowymi, poprzecinanymi równoleżnikowymi wałami moren czołowych oraz polami sandrowymi. Obszar ten pokrywa gęsta sieć rzeczna oraz liczne jeziora rynnowe i wytopiskowe, ukształtowane w wyniku recesji lądolodu. W obrębie wysoczyzn dennomorenowych występują ciągi wzgórz czołowomorenowych, a także pagórki kemowe w rejonie Nowego Dworu i Róży Wielkiej.

Dolina Gwdy, obejmująca fragment południowej i północno-wschodniej części gminy, to element sandru Gwdy powstałego w wyniku działalności wód roztopowych lodowca skandynawskiego. Charakteryzuje się równinnym lub lekko falistym krajobrazem, porozcinanym licznymi dolinami rzeczными, w tym Gwdą, Rurycą, Piławą i Dobrzycą. W dolinach tych występują piaszczyste terasy oraz podmokłe płaszczyny zastoiskowe (np. Bagno Dolaszewo).

Najwyższym punktem gminy jest Dąbrowa Góra (207 m n.p.m.), położona na północ od Szydłowa, natomiast najniższy położony punkt (58 m n.p.m.) znajduje się w dolinie rzeki Rudy na północ od jeziora Prudnickiego. Różnica rzędnych na obszarze opracowania wynosi 112,7 m, co świadczy o znacznej zmienności wysokościowej terenu.

3.1.3. Budowa geologiczna

Budowa geologiczna gminy jest odzwierciedleniem jej położenia w obrębie jednostki geologiczno-strukturalnej Antyklinorium Kujawsko-Pomorskiego. Stratygrafia tego rejonu została rozpoznana w miejscowości Kotuń do głębokości około 5500 m p.p.t.

W wykonanym otworze geologicznym nie stwierdzono osadów kredy, co jest typowe dla centralnego rejonu Wału Kujawsko-Pomorskiego. Dodatkowo na głębokości od 1369 do 1479 m p.p.t. nawiercono chloroosadowe wody mineralne o wydajności 15,7 m³/h przy s=27,0 m.

Budowa geologiczna czwartorzędu i częściowo trzeciorzędu poznana została dokładniej na podstawie wierceń studziennych i poszukiwawczych węgla brunatnego. Miąższość i głębokość występowania jego pokładów powoduje nieopłacalność jego eksploatacji.

Utwory trzeciorzędowe reprezentowane są przede wszystkim przez osady miocenu podścielone cienką warstwą utworów oligoceńskich. W południowej części gminy podczwartorzędową powierzchnię przykrywają utwory pliocenu i niewielka enklawa utworów eocenu. Utwory oligoceńskie zostały w znacznej mierze zdenurowane i wyniesione z terenu gminy.

Występuje tu silna zależność pomiędzy miąższością osadów miocenijskich a ukształtowaniem powierzchni podtrzeciorzędowej. Charakteryzuje się ona miąższością powłoki miocenijskiej sięgającą w zagłębieniach obszaru schyłki jury do 80-100 m grubości.

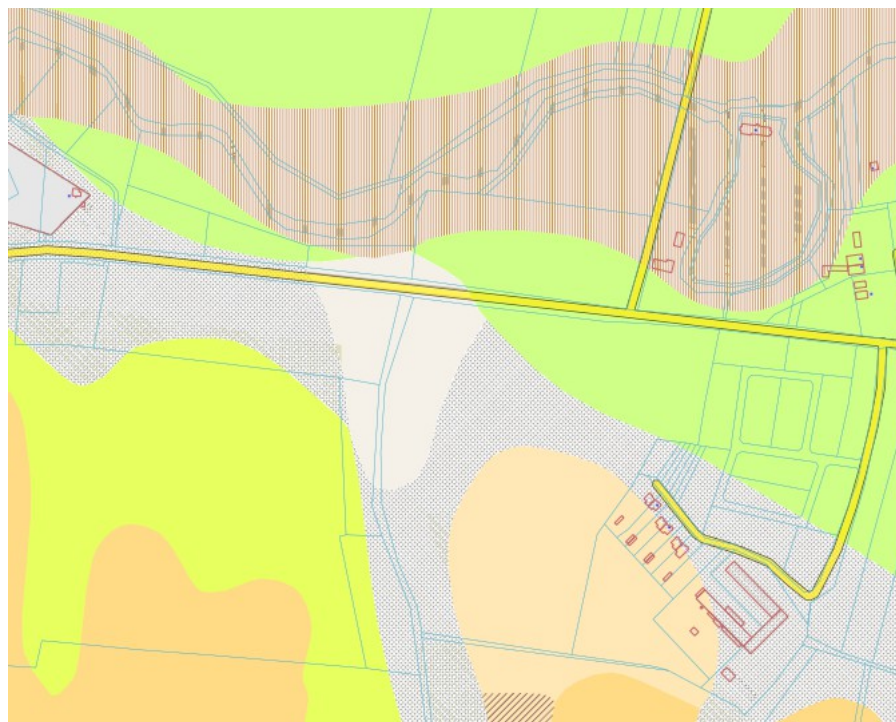
Osady miocenijskie reprezentowane są przez trzy formacje: ilasto-mułkową, mułkową z detrytusem i węglem brunatnym oraz piaszczystą. Ta ostatnia jest najbardziej charakterystyczna dla tego okresu geologicznego.

Wśród osadów pliocenijskich dominują tłuste iły. Osady te zalegają na powierzchni podczwartorzędowej. Rozpoznane zostały w rejonie Storna i Kłody. Są one wypiętrzone i występują w postaci porwaków wśród osadów czwartorzędowych lub na powierzchni terenu.

Powierzchnia centralnej i północno-zachodniej części gminy zbudowana jest z glin zwałowych z licznymi gniazdami piasków i żwirów. Północno-wschodnią i fragmentarycznie południową część obszaru gminy budują piaski i żwiry fluwioglacjalne.

Utwory holocenu reprezentowane są przede wszystkim przez osady organiczne i piaski rzeczne. W zagłębieniach bezodpływowych oraz podmokłych dolinach rzek w obrębie teras zalewowych występują osady pochodzenia organicznego (torfy i gytie).

Na terenie w większości terenu występuje: Piaski, żwiry i gliny deluwialne (geneza: osady deluwialne: zmywów powierzchniowy). Statygrafia: Czwartorzęd – kropki, inne utwory powierzchniowe (wzdłuż działki nr 124) oraz piaski i żwiry i głazy lodowcowe (Geneza: osady lodowcowe: morenowe, glacialne). Statygrafia: Stadial górny – kolor pomarańczowy.

Rysunek 1: Szczegółowa mapa geologiczna, źródło: <https://szydlo-wo.smapa.net>

3.1.5. Złoża kopalin

Na obszarze Planu nie występują złoża kopalin. W bliskim sąsiedztwie Tarnowa nr 4956, kopalina Piaski i żwiry, znane jako „Góra Dąbrowa” – jednak znajduje się poza granicą opracowania.

3.1.6. Wody podziemne

Obszar ten leży w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 60, oznaczonej kodem PLGW600060, należącej do dorzecza Odry i regionu wodnego Warty. Pod względem geologicznym, występują tu piętra wodonośne reprezentowane przez czwartorzęd (porowy) oraz paleogen-neogen (porowy). Stan ogólny (chemiczny i ilościowy) tej JCWPd oceniony jest jako dobry.

W pobliżu obszaru opracowania znajduje się złożo kopaliny „piaski i żwiry”, zlokalizowane w rejonie Tarnowa, znane jako „Góra Dąbrowa”. Eksploatacja tego złoża może wpływać na stan wód podziemnych, dlatego istotne jest uwzględnienie odpowiednich środków ochronnych.

3.1.7. Wody powierzchniowe

Teren gminy Szydłowo znajduje się w zlewni rzeki Gwdy, będącej dopływem Noteci, która z kolei jest dopływem Warty, należącej do dorzecza Odry. W związku z tym, obszar ten objęty jest Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Powierzchnia wysoczyzny morenowej charakteryzuje się niewielką ilością cieków, są to najczęściej rowy odwadniające, które zajmują w gminie 44 ha (ca 14% wód powierzchniowych). Bardzo mały jest udział wód stojących w ogólnej powierzchni wód (7,6%), co jest wynikiem braku jezior w gminie. Powierzchnię wód stojących uzupełniają nie licznie występujące na wysoczyźnie morenowej oczka wodne (polodowcowe) i stawy.

Na obszarze Planu nie występują żadne zbiorniki wodne ani kanały melioracyjne i mniejsze ciek wodne.

3.1.8. Warunki klimatyczne

Obszar gminy Szydłowo według klasyfikacji R. Gumińskiego (1948) należy do VI dzielnicy klimatycznej – nadnoteckiej (bydgoskiej). Klimat tego obszaru ma charakter przejściowy, pośredni między chłodnym i wilgotnym klimatem dzielnicy pomorskiej a cieplejszym i bardziej suchym klimatem dzielnicy środkowej.

Dzielnica nadnotecka wyróżnia się następującymi parametrami klimatycznymi:

- Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,7°C.
- Średnia temperatura w styczniu: -2,5°C.
- Średnia temperatura w lipcu: 17,5°C.
- Średnia roczna liczba dni z pokrywą śnieżną: ok. 65 dni.
- Średnia liczba dni z temperaturą powyżej 15°C: ok. 90 dni.
- Średnia liczba dni z temperaturą poniżej 0°C: ok. 90 dni.
- Długość okresu wegetacyjnego: ok. 210 dni.
- Średnia roczna suma opadów: 550 mm.
- Liczba dni z opadem: 165-170 dni.
- Liczba dni z przymrozkami: 107-108 dni.
- Liczba dni mroźnych: 30-35 dni.
- Liczba dni pogodnych: 36-40 dni.
- Liczba dni pochmurnych: ok. 160 dni.

Na terenie gminy Szydłowo przeważają wiatry z sektora zachodniego (SW-W-NW), które stanowią ok. 49% wszystkich kierunków wiatru. Cechują się one umiarkowaną siłą, a ich intensywność jest modyfikowana przez rzeźbę terenu oraz kompleksy leśne.

Układ topograficzny gminy, stosunki wodne oraz obecność dużych kompleksów leśnych pozwalają na wyróżnienie pięciu typów klimatu lokalnego:

- Topoklimat zalesionych równin sandrowych – cechuje się osłabionym wpływem wiatrów, mniejszymi dobowymi i rocznymi amplitudami temperatury powietrza, zmniejszoną insolacją w okresie letnim oraz podwyższoną wilgotnością powietrza.
- Topoklimat pól na wysoczyznach morenowych – charakteryzuje się niewielkim zróżnicowaniem warunków klimatu lokalnego, intensywnym przewietrzaniem wynikającym z braku większych kompleksów leśnych oraz stosunkowo jednolitym ukształtowaniem terenu.
- Topoklimat rynien i dolin rzecznych – charakteryzuje się płytkim zaleganiem poziomu wód gruntowych, częstym występowaniem mgieł, inwersyjnymi układami temperatury oraz podwyższoną liczbą dni z przymrozkami.
- Topoklimat pagórków moren czołowych – cechuje się dużym zróżnicowaniem nasłonecznienia wynikającym z ekspozycji stoków oraz znacznie większymi wahaniami temperatur w skali dobowej i sezonowej.

- Topoklimat jednostek osadniczych – objawia się zmniejszoną prędkością wiatru, mniejszymi amplitudami dobowymi temperatury powietrza oraz lokalnym efektem podwyższonej temperatury, wynikającym z urbanizacji i zmienionej struktury powierzchni terenu.

Podsumowując, warunki klimatyczne gminy Szydłowo kształtowane są przez położenie geograficzne, strukturę użytkowania terenu oraz zróżnicowaną rzeźbę terenu, co prowadzi do występowania wyraźnych zróżnicowań mikroklimatycznych w poszczególnych rejonach gminy.

Warunki klimatyczne w gminie mogą podlegać dalszym zmianom w związku z postępującymi trendami klimatycznymi, co wymaga uwzględnienia w przyszłych analizach środowiskowych.

3.1.9. Struktura przyrodnicza obszaru (flora i fauna)

Gmina Szydłowo jest gminą przede wszystkim rolniczą. W krajobrazie gminy dominują zatem rozległe agrocenozy oraz obszary użytków zielonych – łąk i pastwisk. Obszar projektu Planu obecnie jest wykorzystywany jako użytki rolne i zielone. Na terenie znajduje się Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy”.

Obszar ten obejmuje mozaikę siedlisk leśnych, łąkowych, wodnych i torfowiskowych, charakteryzuje się dużym bogactwem biologicznym, a także jest istotnym korytarzem ekologicznym o znaczeniu regionalnym. Przebiega tędy rzeka Gwda, która wraz z doliną stanowi naturalny ciąg migracyjny dla wielu gatunków. Na analizowanym obszarze i w jego sąsiedztwie występują siedliska sprzyjające bytowaniu gatunków chronionych, takich jak:

- ssaki: bóbr europejski (*Castor fiber*), nietoperze (np. *Myotis daubentonii*, *Pipistrellus pipistrellus*),
- ptaki: bocian biały (*Ciconia ciconia*), dzięcioł czarny (*Dryocopus martius*), zimorodek (*Alcedo atthis*), rybitwa rzeczna,
- płazy i gady: traszka zwyczajna, żaba trawna, zaskroniec zwyczajny,
- rośliny i grzyby: m.in. kruszczyk szerokolistny, rosiczka okrągłolistna, różne gatunki mchów torfowiskowych i grzybów wieloletnich z listy gatunków chronionych.

3.1.10. Obszary i obiekty chronione

Na terenie Planu zidentyfikowano liczne formy ochrony przyrody ustanowione zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2021 poz. 1098 tj.), w tym część obszaru objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz jego bezpośrednie sąsiedztwo znajduje się w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy” (OChK), utworzonego na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody. Celem ochrony tego obszaru jest zachowanie walorów krajobrazowych, przyrodniczych i rekreacyjnych poprzez ograniczenie przekształceń przestrzennych mogących negatywnie wpłynąć na charakter środowiska przyrodniczego i krajobraz.

Obszar ten obejmuje mozaikę siedlisk leśnych, łąkowych, wodnych i torfowiskowych, charakteryzuje się dużym bogactwem biologicznym, a także jest istotnym korytarzem ekologicznym o znaczeniu regionalnym. Przebiega tędy rzeka Gwda, która wraz z doliną stanowi naturalny ciąg migracyjny dla wielu gatunków. Na analizowanym obszarze i w jego sąsiedztwie występują siedliska sprzyjające bytowaniu gatunków chronionych, takich jak:

- ssaki: bóbr europejski (*Castor fiber*), nietoperze (np. *Myotis daubentonii*, *Pipistrellus pipistrellus*),
- ptaki: bocian biały (*Ciconia ciconia*), dzięcioł czarny (*Dryocopus martius*), zimorodek (*Alcedo atthis*), rybitwa rzeczna,
- płazy i gady: traszka zwyczajna, żaba trawna, zaskroniec zwyczajny,

- rośliny i grzyby: m.in. kruszczyk szerokolistny, rosiczka okrągłolistna, różne gatunki mchów torfowiskowych i grzybów wieloletnich z listy gatunków chronionych.

3.1.11.Korytarz ekologiczny

Korytarz ekologiczny jest to obszar umożliwiający migrację roślin i zwierząt lub grzybów. Podstawowymi kryteriami środowiskowymi przy wyznaczaniu korytarzy były: lesistość obszaru, rodzaj użytkowania terenu na obszarach nieleśnych łączących fragmenty lasu, cieki i zbiorniki wodne oraz unikanie barier o charakterze antropogenicznym.

Projekt Planu zachowuje ciągłość lokalnych i ponadlokalnych korytarzy ekologicznych, w tym dolin cieków wodnych, lasów, zadrzewień śródpolnych oraz łąk. Tereny te spełniają nie tylko funkcję przyrodniczą, ale również są istotne w kontekście adaptacji klimatycznej:

- umożliwiają swobodny przepływ mas powietrza (naturalne przewietrzanie),
- wspierają migracje organizmów i utrzymanie różnorodności biologicznej,
- sprzyjają retencji wody i przeciwdziałają skutkom suszy.

3.1.12.Stan jakości powietrza

Do najważniejszych niekorzystnych zjawisk wpływających na stan jakości powietrza zaliczyć można:

emisję zorganizowaną pochodzącą ze źródeł punktowych: przemysł, usługi, lokalne kotłownie, z ogrzewania budynków mieszkalnych tzw. niska emisja,
emisję niezorganizowaną tj. emisję zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza bez pośrednictwa przeznaczonych do tego celu środków technicznych np. spawanie czy lakierowanie wykonywane poza obrębem warsztatu czy spalanie na powierzchni ziemi jak wypalanie traw, itp.,
emisję ze źródeł liniowych i powierzchniowych: drogi, parkingi
warunki meteorologiczne.

Na terenie województwa wielkopolskiego obowiązuje Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej, przyjęty uchwałą Nr XXI/39/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2020 r. poz. 5954). Program ten określa działania naprawcze mające na celu poprawę jakości powietrza, w szczególności w zakresie emisji z sektora komunalno-bytowego, transportu i emisji wtórnych z powierzchni utwardzonych.

Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Dolaszewo, Szydłowo i Jaraczewo znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie drogi wojewódzkiej nr 179 (DW179), stanowiącej jeden z głównych ciągów komunikacyjnych regionu. Jest to trasa o charakterze regionalnym, łącząca m.in. Piłę z Czarnekowem, wykorzystywana zarówno przez ruch lokalny, jak i tranzytowy, w tym transport ciężarowy.

Na terenie objętym planem oraz w jego otoczeniu występują następujące elementy mogące wpływać negatywnie na jakość powietrza:

- Droga wojewódzka nr 179 – emisje liniowe związane z ruchem pojazdów spalinowych, w tym emisje NO₂, pyłów PM₁₀ i PM_{2.5}, tlenków węgla oraz lotnych związków organicznych (LZO).
- Planowane drogi lokalne i ulice dojazdowe – źródła emisji o charakterze lokalnym, szczególnie w przypadku intensywnej zabudowy mieszkaniowej.

- Potencjalne lokalizacje obiektów usługowych, rzemieślniczych i magazynowych – źródła emisji punktowej i powierzchniowej (np. z lokalnych systemów grzewczych, transportu wewnętrznego).
- Emisje wtórne – związane z ruchem drogowym i podnoszeniem zanieczyszczeń z powierzchni utwardzonych, zwłaszcza w okresach suchych.

Poprawa jakości powietrza, a następnie utrzymywanie stężeń substancji poniżej określonych prawem po ziomów dopuszczalnych, są konieczne dla ochrony zdrowia ludzi oraz środowiska. Źródłem wiedzy na temat zmian zachodzących w powietrzu są: monitorowanie zanieczyszczeń i ocena jego jakości. Wykazują one, że mimo znacznej redukcji emisji w obszarze sektora przemysłu, standardy jakości powietrza nadal nie są do trzymywane, a za jego nieodpowiedni stan odpowiada w pierwszej kolejności zjawisko tzw. niskiej emisji, pochodzącej z sektora bytowo-komunalnego oraz transportu.

Dla kryterium ochrony zdrowia, strefa dolnośląska uzyskała klasę A dla takich zanieczyszczeń jak dwutlenek siarki (SO₂), dwutlenek azotu (NO₂), benzen, tlenek węgla (CO), kadm (PM₁₀), nikiel (PM₁₀) i ołów (PM₁₀). Oznacza to, że poziomy tych substancji są utrzymane na akceptowalnym poziomie i nie ma potrzeby prowadzenia działań naprawczych. Dla pyłu zawieszonego PM₁₀, arsenu, ozonu oraz benzo(a)pirenu odnotowano przekroczenia norm, co spowodowało, że strefa została sklasyfikowana jako klasa C. Oznacza to konieczność wdrożenia działań naprawczych dla poprawy jakości powietrza.

Na stan jakości powietrza atmosferycznego na obszarze opracowania prawdopodobnie w największym stopniu wpływa emisja zanieczyszczeń ze źródła punktowego: z ogrzewania budynków mieszkalnych tzw. niska emisja czy ruchu transportowego przy drodze powiatowej. Do źródeł zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego można zaliczyć także ważne problemy praktykowane w Polsce stosunkowo często wiosną i jesienią, które jest wypalanie traw i spalanie odpadów ogrodowych.

3.1.13.Stan jakości wód

Brak danych o aktualnym stanie czystości wody. Na podstawie zagospodarowania zlewni i obserwacji można z dużym prawdopodobieństwem przyjąć, że wody nie wykazują przekroczeń dopuszczalnych wartości dla klas czystości wód powierzchniowych podanych w aktualnych przepisach. Na terenie projektu planu brak jest źródeł zanieczyszczeń. Intensywne rolnictwo, będące głównym sektorem gospodarczym gminy, stanowi istotne wyzwanie w kontekście ochrony jakości wód. Niewłaściwa gospodarka odpadami rolniczymi (obornik, gnojówka, gnojowica) oraz nieodpowiednie nawożenie i stosowanie środków ochrony roślin prowadzą do spływu biogenów (w tym azotu i fosforu) oraz pestycydów i herbicydów do wód powierzchniowych. Zjawisko to skutkuje eutrofizacją rzek i innych zbiorników wodnych, co negatywnie wpływa na stan jakości wód oraz bioróżnorodność ekosystemów wodnych. W pobliżu obszaru opracowania występują zakłady przemysłowe i usługowe, które mogą powodować znaczącą emisję zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery.

Na stan jakości wód wpływ ma wiele czynników wynikających z działalności człowieka – pobór wód, punktowe zrzuty ścieków, powierzchniowe spływy zanieczyszczeń, jak również od niego niezależnych – jak warunki klimatyczne. Ponieważ w przeważającej części gminy woda ujmowana jest z ujęć podziemnych, tak więc w celu zapewnienia jej należytej jakości musi być uzdatniana. Planowany charakter nie wpłynie negatywnie na stan jakości wód.

3.1.14.Promieniowanie elektromagnetyczne

Promieniowanie elektromagnetyczne (PEM) stanowi istotny element monitorowania jakości środowiska, zwłaszcza w kontekście wzrastającej liczby urządzeń emitujących takie promieniowanie oraz rozwijającej się infrastruktury elektroenergetycznej i telekomunikacyjnej.

Na terenie występują źródła sztucznego promieniowania elektromagnetycznego, które obejmują zarówno infrastrukturę elektroenergetyczną, jak i urządzenia telekomunikacyjne. Do głównych źródeł PEM należą linie elektroenergetyczne – Linia ta, podobnie jak inne sieci elektroenergetyczne, emituje promieniowanie elektromagnetyczne, które może oddziaływać na teren w jej bezpośrednim sąsiedztwie.

Zgodnie z przepisami prawa, szczególnie w kontekście planowania przestrzennego, w Gminie Niemcza uwzględnia się kwestie związane z ochroną przed promieniowaniem elektromagnetycznym. Planowanie nowej zabudowy w rejonach, gdzie przebiegają linie elektroenergetyczne, uwzględnia konieczność zachowania odpowiednich pasów technologicznych wokół istniejących oraz projektowanych linii energetycznych.

W odniesieniu do urządzeń telekomunikacyjnych, takich jak stacje nadajnikowe, należy przestrzegać zasad określonych w obowiązujących normach, które regulują przepisy odrębne.

Infrastruktura elektroenergetyczna jest zgodna z obowiązującymi normami ochrony zdrowia i środowiska, a przestrzeganie odpowiednich przepisów gwarantują bezpieczeństwo mieszkańców w zakresie oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego.

3.1.15. Klimat akustyczny

W celu precyzyjnego określenia wpływu hałasu na jakość życia mieszkańców, korzysta się z różnych wskaźników akustycznych, takich jak LDWN, LN, LAeqD oraz LAeqN. Wskaźniki te umożliwiają ocenę poziomu hałasu w różnych porach dnia i nocy, a także w ujęciu rocznym. Ocenę stopnia zanieczyszczenia akustycznego na terenie Planu można oprzeć na dostępnych danych z Państwowego Monitoringu Środowiska, choć należy podkreślić, że brak punktów monitoringu w ostatnich latach na terenie gminy uniemożliwia przeprowadzenie szczegółowej analizy.

- LDWN (długookresowy średni poziom hałasu w ciągu doby) – określa średni poziom hałasu w ciągu całego roku, z uwzględnieniem pory dnia, wieczoru i nocy. Jest to kluczowy wskaźnik oceny ekspozycji na hałas, szczególnie w kontekście transportu drogowego.
- LN (średni poziom hałasu w nocy) – określa poziom hałasu wyłącznie w nocy, od godziny 22:00 do 6:00. Jest to okres, w którym hałas może mieć szczególnie negatywny wpływ na zdrowie, szczególnie w miejscach o dużym natężeniu ruchu drogowego.
- LAeqD (równoważny poziom dźwięku w ciągu dnia) – odnosi się do poziomu hałasu w godzinach od 6:00 do 22:00, co odpowiada typowym godzinom aktywności dziennej mieszkańców.
- LAeqN (równoważny poziom dźwięku w nocy) – uwzględnia hałas w porze nocnej, stanowiąc kluczowy parametr w ocenie komfortu nocnego odpoczynku mieszkańców.

Do głównych źródeł hałasu, mających wpływ na klimat akustyczny należą: hałas drogowy spowodowany ruchem transportowym poprzez emisję hałasu. W granicach opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zidentyfikowano obszary o podwyższonym poziomie emisji hałasu, przede wszystkim w sąsiedztwie drogi powiatowej nr 1171P, która generuje istotny ruch kołowy – zarówno lokalny, jak i tranzytowy.

Klimat akustyczny wokół każdego źródła, w tym również wymienionego, zależy od wielu czynników:

- rodzaju źródeł hałasu,
- liczby oraz sposobu rozmieszczenia źródeł hałasu na terenie,
- skuteczności zabezpieczeń akustycznych poszczególnych źródeł,

- ukształtowania i zagospodarowania terenu zagrożonego oddziaływaniem hałasu.

Zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. 2007 Nr 120, poz. 826 z późn. zm.), za tereny wymagające szczególnej ochrony akustycznej uznaje się m.in.:

- tereny rekreacyjno-wypoczynkowe,

W ramach projektu planu, takie tereny występują m.in. w bezpośrednim sąsiedztwie drogi powiatowej nr 1171P, gdzie zabudowa zbliżona jest do pasa drogowego.

3.2. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY.

3.2.1. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Istniejące problemy ochrony środowiska naturalnego zostały opisane w rozdziale pt. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM niniejszego opracowania. Dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania analizowanego obszaru, wpłynął w nieznacznym stopniu degradująco na środowisko przyrodnicze. Wśród kluczowych problemów ochrony środowiska na terenie Planu, które należy uwzględnić w kontekście realizacji projektowanego dokumentu, wymienić można:

- Zanieczyszczenie wód podziemnych i powierzchniowych pochodzenia antropogenicznego i rolniczego, wynikające m.in. ze stosowania nawozów sztucznych i środków ochrony roślin oraz potencjalnych nieszczelności w systemach kanalizacyjnych.
- Występowanie gleb zdegradowanych i przekształconych w wyniku działalności rolniczej oraz urbanizacyjnej, co może ograniczać ich przydatność dla ekosystemów oraz produkcji rolniczej.

Projektowany Plan zakłada zachowanie istniejących terenów zieleni oraz ograniczenie wpływu nowych inwestycji na środowisko naturalne. Znaczne niezagospodarowane na chwilę obecną tereny zielone i rolne, w tym lasy oraz tereny łąk plan zakłada zachować. Dla jednostek osadniczych – gdzie plan zakłada strefy związane z zabudową i zainwestowaniem najistotniejsze jest ograniczenie zanieczyszczeń przenikających do gleby oraz powietrza, oraz zapewnienie maksymalnej możliwej różnorodności biologicznej. Projekt planu dla terenów wprowadza wymogi i ograniczenia, które zachowują harmonię terenów z otoczeniem oraz nawiązują do obecnie obowiązujących przepisów oraz standardów ochrony środowiska. Przyjęte rozwiązania planistyczne uwzględniają istniejące uwarunkowania przyrodnicze i prawne, dążąc do harmonijnego współistnienia nowej zabudowy z otoczeniem oraz zapewnienia trwałej ochrony cennych ekosystemów.

3.2.2. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Na obszarze objętym projektem Planu występują tereny podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Na terenie Planu zidentyfikowano liczne formy ochrony przyrody ustanowione zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2021 poz. 1098 tj.), w tym: Obszar Chronionego Krajobrazu "Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy".

Projekt Planu uwzględnia powyższe uwarunkowania poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów ograniczających ingerencję inwestycyjną w obszary szczególnie cenne przyrodniczo. Przyjęte rozwiązania przestrzenne pozwalają na zachowanie harmonii między rozwojem urbanistycznym a koniecznością ochrony środowiska. Zapisy Planu odnoszą się do zachowania istniejących wartości krajobrazowych i ekosystemowych, dążąc do integracji nowej zabudowy z otoczeniem naturalnym.

Przeprowadzona analiza dostępnej dokumentacji (w tym ortofotomap, danych inwentaryzacyjnych oraz narzędzi GIS) wskazuje, że realizacja ustaleń zawartych w projekcie Planu nie spowoduje negatywnych skutków dla środowiska naturalnego w obszarach objętych ochroną. Dodatkowo, zaproponowane rozwiązania planistyczne uwzględniają niezbędne korytarze ekologiczne, umożliwiając swobodną migrację gatunków i zachowanie ciągłości procesów ekologicznych.

W kontekście szczegółowych zagadnień ochrony środowiska i krajobrazu, projekt Planu uwzględnia postanowienia ustawy Prawo ochrony środowiska, zapewniając m.in.:

- utrzymanie równowagi przyrodniczej poprzez ograniczenie rozprzestrzeniania się zabudowy,
- uwzględnienie wymogów w zakresie gospodarki wodnej, w tym ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniami,
- ochronę cennych krajobrazowo terenów otwartych, poprzez zachowanie ich w formie terenów rolnych, leśnych i zieleni naturalnej,
- wdrożenie zasad racjonalnej gospodarki zasobami środowiska, uwzględniając ochronę gleb i zachowanie bioróżnorodności.

Podsumowując, ustalenia projektu Planu zapewniają harmonijną koegzystencję z wartościami przyrodniczymi oraz skuteczną ochronę środowiska naturalnego, spełniając wymogi ustawowe w zakresie ochrony przyrody i racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska.

3.3.CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Ustalenia projektu Planu regulują przede wszystkim problemy funkcjonalno - przestrzenne o zasięgu lokalnym. Uwzględniają przy tym uwarunkowania przyrodnicze oraz wprowadzają odpowiednie zapisy, mające chronić środowisko przyrodnicze (wraz z jego walorami i krajobrazem) oraz kulturowe. Trudno, jednak odnieść wprost ww. ustalenia projektu Planu do dokumentów określających cele ochrony środowiska na szczeblu, międzynarodowym, wspólnotowym czy krajowym.

Istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu cele ochrony środowiska ustanawiane na szczeblu międzynarodowym i przyjęte przez stronę polską, zawarte zostały między innymi w dokumentach takich jak:

- Konwencja Narodów Zjednoczonych w Rio de Janeiro w 1992 r., na której zdefiniowano założenia zrównoważonego rozwoju.

- Agenda XXI-Globalny Program Działania na XXI wiek, która powstała w wyniku dyskusji na gremiach ONZ,
- Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r.;
- Konwencja Genewska w sprawie trans granicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994r. w Oslo;
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto z 1997r. wraz z Protokołem;
- Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987r. wraz z późn.zm. w 1990r. w Londynie oraz w 1992r. w Wiedniu;

Zgodnie z art. 6 Konwencji ONZ z Riode Janeiro z 1992 r. który brzmi: „*Każda Umawiająca się Strona, zgodnie ze swoimi szczególnymi warunkami i możliwościami:*

- *opracowuje krajowe strategie, plany lub programy dotyczące ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej bądź dostosuje w tym celu istniejące strategie, plany lub programy, które odzwierciedlają, inter alia, działania przewidziane w niniejszej konwencji, właściwe dla danej Umawiającej się Strony,*

- *włącza, w miarę możliwości i potrzeby, ochronę i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej do odpowiednich sektorowych i międzysektorowych planów, programów i polityk*” w odniesieniu do obszaru opracowania projektu Planu, projekt zmiany zawiera realizowane zapisy.

Cele ochrony środowiska ustanawiane na szczeblu wspólnotowym realizowane są głównie poprzez wdrożenie do polskiego prawa środowiskowego, wielu nowych rozwiązań, wśród których do najbardziej znaczących należy zaliczyć zgodny z wymogami Unii Europejskiej system oceny oddziaływania na środowisko, na szczególną uwagę zasługują więc następujące dyrektywy:

- Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko;
- Rady nr 85/337/EWG z 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne;
- Rady nr 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa);
- Rady 2009/147/WE i Parlamentu Europejskiego z dnia 30 listopada 2009 r. roku w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dyrektywa Ptasia)

Ww. dyrektywy promują przede wszystkim działania sprzyjające zachowaniu różnorodności biologicznej poprzez ochronę dzikiej flory i fauny oraz ich naturalnych siedlisk, z uwzględnieniem wymagań ekonomicznych, społecznych i kulturowych. Dyrektywy podkreślają istotną funkcję obszarów podmokłych, w tym dolin rzecznych, które ze względu na swą liniową i ciągłą strukturę są bardzo ważne dla migracji, rozprzestrzeniania i wymiany genetycznej dzikich gatunków. Ochrona obszarów podmokłych, w tym siedlisk słodkowodnych, jest jednym z kluczowych elementów tego programu.

Warto podkreślić, że szczególnie ważnym dokumentem w ocenie środowiskowej jest właśnie prognoza oddziaływania na środowisko. Według tego dokumentu, przyjęcie procedur oceny ekologicznej na etapie planowania winno przynieść korzyści zapewniając bardziej spójne sposoby działania poprzez wprowadzenie odpowiednich informacji o środowisku do procesu podejmowania decyzji w skali województwa czy skali lokalnej.

W ostatnich latach na szczeblu krajowym powstało kilka dokumentów o charakterze programowym, które wyznaczają politykę państwa w zakresie ochrony środowiska. Są to:

- Polityki ekologicznej państwa 2030 - strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (M.P. 2019 poz. 794)
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z programem działań;
- Krajowy Program Zwiększania Lesistości;
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami;

- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

Szczególną wagę ma aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym ujęty w Polityce ekologicznej państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej. W jego świetle projekt Planu powinien kształtować ład przestrzenny pozwalające jednocześnie na prowadzenie racjonalnej gospodarki. Najważniejsze kierunki działań to:

- Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód
- Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania
- Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb
- Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,
- Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
- Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT,
- Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

Analizowany projekt Planu wyznacza obszar zgodnie z ustaleniami zawartymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo uwzględniając przy tym uwarunkowania przyrodnicze oraz potrzebę utrzymywania odpowiedniego stanu środowiska, a także zachowania walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych na obszarze nim objętym. Zatem projekt ten jest narzędziem realizacji krajowej polityki ochrony środowiska. Sporządzając projekt Planu kierowano się zasadą zrównoważonego rozwoju, przy możliwie najmniejszej ingerencji w jego zasoby przyrodnicze.

Określając ustalenia projektu Planu położono nacisk m.in. na właściwą gospodarkę energetyczną, tj. dążącą do ograniczenia emisji dwutlenku węgla i innych substancji zanieczyszczających powietrze, poprzez zalecenie realizowania zaopatrzenia w energię ciepłą w oparciu o urządzenia o wysokiej sprawności i niskim stopniu emisji zanieczyszczeń. Działanie takie jest realizacją Polityki energetycznej Polski do 2030 r., przyjętej przez Radę Ministrów dnia 10 listopada 2009 r. oraz Polityki Ekologicznej Państwa 2030. Reasumując, regulacje zawarte w projekcie Planu uwzględniają - w możliwym zakresie - cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym.

4. OCENA SKUTKÓW WPLYWU USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

4.1. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMI- NOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Plan uwzględniają bogactwo zasobów przyrodniczych, opiera się na zasadzie zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska, co w znaczący sposób wpływa na obszary objęte ochroną, w tym na obszar Natura 2000 Wzgórza Niemczańskie (PLH020082). W kontekście przewidywanych oddziaływań, zarówno pozytywnych, jak i negatywnych, oraz ich skali czasowej i przestrzennej, można wskazać następujące aspekty:

Oddziaływania bezpośrednie

- brak

Oddziaływania pośrednie i wtórne

- Zmiany stosunków wodnych – intensyfikacja działalności rolniczej może wpłynąć na zasoby wodne oraz funkcjonowanie ekosystemów wilgotnych i wodnych.

Oddziaływania skumulowane

- brak

Oddziaływania krótkoterminowe i długoterminowe

- brak

Oddziaływania stałe i chwilowe

- brak

Oddziaływania pozytywne

- Wzmocnienie korytarzy ekologicznych – poprzez utrzymanie obszarów zielonych i lasów w wyznaczonych miejscach.
- Ochrona siedlisk i gatunków – poprzez zakaz zabudowy w rejonach cennych ekologicznie oraz promowanie zrównoważonego rolnictwa i leśnictwa.

Oddziaływania negatywne

- brak

Wszystkie powyższe aspekty zostaną uwzględnione w dalszych etapach planowania przestrzennego, tak aby zapewnić spójność ochrony środowiska. Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania w tym oddziaływania: bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, krótkoterminowego, średnioterminowego i długoterminowego, stałego i chwilowego oraz pozytywnego i negatywnego, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru. W planie uwzględnia się ochrona i właściwe gospodarowanie zasobami środowiska naturalnego: uwzględnienie uwarunkowań wynikających z położenia w obszarze o wysokich wartościach krajobrazowych i przyrodniczych, przeciwdziałanie degradacji krajobrazu.

4.2.PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO, W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU

Pomimo, że w projekcie Planu zawarto liczne ustalenia mające na celu ograniczenie negatywne oddziaływania na środowisko, pewnego wpływu na środowisko nie można wykluczyć.

Plan zakazuje realizację przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych. Ponadto w planie dopuszcza się realizację zieleni towarzyszącej oraz określa minimalny procent nawierzchni ziemnej urządzonej w sposób zapewniający naturalną vegetację, retencję wód opadowych. Zapisy o udziale zieleni korzystnie wpłyną na estetykę krajobrazu. Ponadto projekt planu stwarza warunki do wyposażenia terenu w niezbędną infrastrukturę techniczną. Powyższe ustalenia projektu planu

minimalizują zagrożenia dla środowiska oraz możliwość negatywnego wpływu projektowanych w projekcie planu inwestycji.

Celem niniejszej prognozy jest zatem ocena stanu środowiska, określenie i ocena przewidywanych skutków realizacji określonego sposobu zagospodarowania terenu w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, w szczególności do:

- morfologii terenu,
- powietrza atmosferycznego,
- powierzchni ziemi oraz gleby,
- wód powierzchniowych i podziemnych,
- różnorodności biologicznej fauny i flory,
- krajobrazu i warunków życia ludzi.

Realizacja ustaleń projektu Planu będzie miała wpływ na środowisko, a prognozowane skutki wpływu ustaleń Planu możemy podzielić na następujące kategorie:

[1] obszary, na których prognozowane skutki wpływu ustaleń projektu Planu w stopniu niewielkim lub utrzymują negatywne oddziaływanie na środowisko na niezmienionym poziomie OUN - do obszarów tych należą następujące strefy planistyczne ustalone w projekcie Planu:

- **ML** - teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej;
- **US** - teren usług sportu i rekreacji;

Tereny zawarte w tej grupie charakteryzuje stosunkowo niewielkie niekorzystne oddziaływanie na środowisko, wprowadzają one przekształcenia środowiska o niewielkim natężeniu, całkowicie lub częściowo odwracalne, a zasięg ich oddziaływania jest głównie miejscowy. To tereny, na których mogą wystąpić ograniczenia powierzchni biologicznie czynnej pod obiektami i innymi powierzchniami utwardzonymi (zniszczenie pokrywy glebowej) oraz może wystąpić wzrost poziomu emisji hałasu oraz zanieczyszczeń do atmosfery, głównie związanych z komunikacją samochodową (emisja zanieczyszczeń).

[2] obszary, na których prognozowane skutki wpływu ustaleń projektu Planu wprowadzają niewielkie uciążliwości dla środowiska - do obszarów tych należą następujące strefy planistyczne ustalone w projekcie Planu:

- **KDZ** - teren drogi zbiorczej;
- **KDD** – teren drogi dojazdowej;
- **KR** - teren komunikacji drogowej wewnętrznej;

Strefa ta może generować niewielkie uciążliwości środowiskowe, głównie związane z większym ruchem drogowym i emisją hałasu.

[3] obszary, na których prognozowane skutki wpływu ustaleń projektu Planu wprowadzają uciążliwości dla środowiska mogące pogorszyć jego stan

Nie zaliczono żadnego tereny oznaczonego w planie symbolami.

[4] obszary, na których prognozowane skutki wpływu ustaleń Planu utrzymują uciążliwości dla środowiska w stopniu pogorszającym jego stan - do obszarów tych należą następujące strefy planistyczne ustalone w projekcie Planu:

- brak

W tych obszarach przewidywane są większe zmiany w krajobrazie i warunkach środowiskowych, wynikające z działalności gospodarczej, produkcyjnej oraz eksploatacji surowców.

Tereny leśne i tereny zieleni naturalnej nie wpłyną na środowisko naturalne negatywnie, wręcz przeciwnie zachowanie funkcji wzbogaci obszary o tereny zielone.

Mając na uwadze stan środowiska, położenie terenu i obecny sposób użytkowania terenów, oraz optymalny sposób zagospodarowania obszaru, zgodny z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi stwierdza się, że zmiany wprowadzone przez projektowany Plan nie spowodują znaczącego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska.

4.2.1. Wpływ na różnorodność biologiczną

Ze względu na niezabudowany teren oraz poziom różnorodności biologicznej tego obszaru, który jest stosunkowo niski, o czym wspomniano w rozdziale „Struktura przyrodnicza obszaru (flora i fauna)”. Nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu ustaleń projektu Planu na istniejącą różnorodność biologiczną. Należy podkreślić, że większość obszaru objętego projektem Planu został zaliczony do terenów gruntów rolnych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo. Jednakże planowane rozwiązania przestrzenne zostały ukierunkowane na minimalizację tych oddziaływań poprzez: wprowadzenie zieleni izolacyjnej i powierzchni biologicznie czynnych, zachowanie i podkreślenie istniejących elementów krajobrazu przyrodniczego (np. dolin cieków wodnych). W planie miejscowym nie określa się szczegółowo gatunków, ilości czy dokładnych lokalizacji nasadzeń, wskazania te będą w dalszych dokumentach wykonawczych.

W ramach oceny wpływu skutków realizacji projektu planu nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania na obszary podlegające ochronie na podstawie Ustawy o ochronie przyrody, w szczególności cele, przedmiot ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000.

4.2.2. Wpływ na ludzi

Dokument planistyczny z założenia jest realizacją potrzeb społeczno – gospodarczych. Plan powinien spełniać oczekiwania obecnych i przyszłych mieszkańców. Zmiany, które zostały ujęte w projekcie Planu, nie będą powodować znaczącego oddziaływania dla ludzi.

4.2.3. Wpływ na faunę

Wprowadzenie nowych form zagospodarowania terenu wpłynie na zwierzęta bytujące na obszarze opracowania. Prawdopodobnie na etapie prac budowlanych dojdzie do przepłoszenia bytujących tu osobników. Natomiast znajdą one zapewne nowe siedliska na sąsiadujących terenach rolniczych. Zatem nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu ustaleń projektu Planu na faunę.

4.2.4. Wpływ na florę

Oddziaływania ustaleń projektu Planu na florę nie przewiduje się by było ono negatywne.

W wyniku braku zabudowy terenu może nastąpić zwiększenie przestrzeni życiowej zwierząt. Nie będzie żadnych barier dla migrujących zwierząt. Będą dogodne warunki dla pojawienia się dziko żyjących gatunków zwierząt. Jednakże należy podkreślić, że na obszarze projektu Planu nie stwierdzono cennych przyrodniczo gatunków zwierząt.

4.2.5. Wpływ na stosunki wodne

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie Tarnowo przewiduje rozwój zabudowy mieszkaniowej oraz infrastruktury technicznej. W związku z tym, istnieje potencjalne ryzyko oddziaływania na JCW, zwłaszcza w kontekście zwiększenia powierzchni uszczelnionych i potencjalnego wzrostu zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych.

Jednakże, plan zawiera szereg rozwiązań mających na celu minimalizację negatywnego wpływu na JCW:

- Zachowanie i tworzenie terenów biologicznie czynnych – co najmniej 30% powierzchni działek budowlanych, co sprzyja infiltracji wód opadowych i ogranicza spływ powierzchniowy.
- Zachowanie istniejących cieków wodnych i terenów podmokłych – co umożliwia utrzymanie naturalnych procesów hydrologicznych i ochronę siedlisk wodnych.
- Wprowadzenie stref ochronnych wokół ujęć wód podziemnych – co zabezpiecza JCWPd przed potencjalnym zanieczyszczeniem.

- Dodatkowo, plan uwzględnia rozwój infrastruktury kanalizacyjnej, co przyczyni się do ograniczenia zrzutów nieoczyszczonych ścieków do środowiska wodnego.

Plan miejscowy dopuszcza modernizację, budowę, przebudowę i rozbudowę istniejących systemów melioracji wodnych. Realizacja tych działań może mieć istotny wpływ na środowisko grunto-wo-wodne na obszarze opracowania oraz na terenach sąsiednich. Modernizacja i rozbudowa systemów melioracyjnych mają na celu poprawę wydajności odprowadzania nadmiaru wód opadowych i roztopowych, co jest szczególnie ważne w przypadku wystąpienia intensywnych, nawalnych deszczy. Efektywne funkcjonowanie tych systemów przeciwdziała lokalnym podtopieniom i ogranicza ryzyko zalania terenów przyległych.

W związku z powyższym, prace modernizacyjne powinny być prowadzone z uwzględnieniem:

- zachowania równowagi wodnej i hydrologicznej obszaru,
- ochrony jakości wód gruntowych i powierzchniowych,
- minimalizacji negatywnego wpływu na lokalne ekosystemy wodne i przyrodnicze.

Ponadto, wszelkie działania w zakresie melioracji będą realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa ochrony środowiska oraz z uwzględnieniem wyników monitoringu środowiskowego, celem ograniczenia potencjalnych negatywnych skutków dla środowiska.

Plan zakłada zachowanie obszarów o istotnym znaczeniu dla gospodarki wodnej. Realizacja założeń projektu Planu, nie powinna w sposób znaczący oddziaływać na stosunki wodne, nie należy spodziewać się znaczących wpływów na jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Z racji tego, że realizacja ustaleń planu wiąże się przede wszystkim z budową nowych oraz rozbudową już istniejących systemów infrastruktury technicznej należy przyjąć, że standardy jakościowe i techniczne na przedmiotowym obszarze w tym zakresie będą w pełni zabezpieczać środowisko przed ewentualnymi zanieczyszczeniami.

Zakłada się zatem, iż powyższe kategorie oddziaływań na środowisko nie powinny być znaczące.

4.2.6. Wpływ na powietrze

Nie prognozuje się by ustalenia Planu w sposób znaczący wpłynęły na pogorszenie stanu jakości powietrza atmosferycznego.

Na terenie województwa wielkopolskiego obowiązuje Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej, przyjęty uchwałą Nr XXI/39/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2020 r. poz. 5954). Program ten określa działania naprawcze mające na celu poprawę jakości powietrza, w szczególności w zakresie emisji z sektora komunalno-bytowego, transportu i emisji wtórnych z powierzchni utwardzonych.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska opublikował „Roczną ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2024”. GIOŚ przeprowadził ocenę na podstawie pomiarów PM₁₀, PM_{2,5}, NO₂, O₃, benzo(a)pirenu i innych substancji zgodnie z art. 89 PrPOŚ. Dla całej strefy wielkopolskiej – obejmującej Szydłowo – średnioroczne poziomy SO₂, CO, benzenu, kadmu, niklu, ołowiu oraz docelowy poziom O₃ były zgodne z normami – klasa A. Wnioski dla gminy Szydłowo

- Benzo(a)piren – kontynuacja działań antysmogowych, zwłaszcza w sezonie grzewczym (kontrola kotłowni, wymiana pieców).
- Ochrona roślin – w sezonie letnim uwzględniać ryzyko przekroczeń ozonu w planowaniu działań jako np. inteligentne zielone strefy.
- PM₁₀ / PM_{2,5} – zachować dotychczasowe działania oraz rozważyć lokalny monitoring, szczególnie w sezonie grzewczym.

W związku z powyższym, opracowywany Planu uwzględnia działania naprawcze zawarte w Programie ochrony powietrza, w szczególności poprzez:

- Kształtowanie układu zabudowy w sposób zapewniający przewietrzanie miejscowości, zgodnie z dominującymi kierunkami wiatru, poprzez unikanie zabudowy zwartej na dużych obszarach oraz zachowanie korytarzy przewietrzania między strukturami urbanistycznymi.
- Wprowadzenie zieleni izolacyjnej i osłonowej, ze szczególnym uwzględnieniem nasadzeń wzdłuż dróg o wysokim natężeniu ruchu. Zieleń ta pełni funkcję bariery przeciwpylowej, a także sprzyja poprawie mikroklimatu lokalnego.
- Zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych i dolin cieków wodnych, które poza funkcją przyrodniczą, sprzyjają przewietrzaniu i wymianie mas powietrza na poziomie lokalnym.
- Zastosowanie wskaźników powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych terenów funkcjonalnych, zapewniających chłonność wodną gruntu oraz zwiększających zdolność retencyjną i regulację temperatury miejskiej wyspy ciepła.
- Tworzenie i rozwój publicznych terenów zieleni urządzonej, w tym parków, skwerów i zieleńców, co sprzyja zwiększeniu udziału powierzchni pochłaniających zanieczyszczenia oraz retencjonujących wodę opadową.
- Uwzględnienie rozbudowy i kształtowania sieci dróg obwodowych, w celu wyprowadzenia ruchu tranzytowego poza zwarte obszary zabudowy mieszkaniowej, ograniczenia emisji z transportu oraz uspokojenia ruchu w centrach miejscowości.
- Planowanie stref ruchu pieszego i uspokojonego, w szczególności w rejonach centrowców, co sprzyja ograniczeniu ruchu kołowego, zwiększeniu atrakcyjności przestrzeni publicznych oraz ograniczeniu emisji wtórnej z nawierzchni drogowych.
- Promocja zrównoważonych form mobilności, w tym infrastruktury rowerowej oraz ciągów pieszych, przyczyniających się do redukcji emisji komunikacyjnych i poprawy jakości życia mieszkańców.

Uwarunkowania klimatyczne dla Tarnowa wskazują na konieczność świadomego gospodarowania przestrzenią z uwzględnieniem adaptacji do zmian klimatu oraz minimalizacji lokalnych zanieczyszczeń powietrza. Proponowane rozwiązania planistyczne mają na celu nie tylko spełnienie wytycznych

W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania szlaków komunikacyjnych oraz terenów potencjalnie emisyjnych, w projekcie Planu oraz niniejszej Prognozie wskazano szereg środków organizacyjnych, technologicznych i technicznych, takich jak:

a) Środki planistyczne i organizacyjne:

- Strefowanie funkcjonalne – oddzielenie funkcji mieszkaniowych od pasów dróg o dużym natężeniu ruchem pasmami zieleni izolacyjnej oraz obszarami o funkcjach usługowych i rekreacyjnych.
- Zalecenie rozwoju układu drogowego w sposób eliminujący ruch tranzytowy przez ścisłe centra miejscowości – poprzez rozbudowę dróg obwodowych i wyznaczanie stref ograniczonego ruchu.
- Wprowadzenie obszarów uspokojonego ruchu (strefy Tempo 30) oraz stref pieszych w rejonach intensywnie zabudowanych.
- Uwzględnienie infrastruktury dla ruchu rowerowego i pieszego jako alternatywy dla transportu indywidualnego.

b) Środki techniczne:

- Wprowadzenie zieleni pasmowej wzdłuż DW179 i innych dróg o znacznym obciążeniu ruchem, pełniącej funkcję filtracyjną i ograniczającej rozprzestrzenianie się pyłów.
- Stosowanie nawierzchni niskoemisyjnych i pyłochłonnnych w ciągach komunikacyjnych oraz systemów utrzymania czystości nawierzchni (np. zmiatanie mechaniczne).
- Lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej z zachowaniem odpowiednich odległości od głównych szlaków komunikacyjnych, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi pasów ochronnych.
- Wymóg stosowania ekologicznych źródeł ciepła i OZE dla nowej zabudowy, co ograniczy emisje wtórne i skumulowane w rejonach objętych planem.

c) Środki technologiczne i systemowe:

- Zalecenie wykorzystania niskoemisyjnych środków transportu w zakresie planowanych przedsięwzięć usługowo-przemysłowych.
- Uwarunkowania środowiskowe dla inwestycji mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, np. konieczność wykonania raportu OOŚ dla większych obiektów usługowo-magazynowych.

W celu zapobiegania powstawaniu zanieczyszczeń, zapewnienia ochrony przed ich skutkami oraz umożliwienia przywrócenia środowiska do właściwego stanu, a także w trosce o zachowanie równowagi przyrodniczej i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska — w projekcie planu miejscowego uwzględniono konieczność ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniami wynikającymi z prowadzenia działalności rolniczej.

Ustalenia planu nie zawierają jednak szczegółowych zapisów dotyczących zasad dobrej praktyki rolniczej (w tym warunków przechowywania nawozów naturalnych, terminów i dawek ich stosowania), ponieważ są to zagadnienia uregulowane w obowiązujących przepisach odrębnych prawa krajowego i unijnego, m.in.:

- Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotanów ze źródeł rolniczych, wydanym na podstawie ustawy Prawo wodne,
- ustawie o nawozach i nawożeniu,
- oraz przepisach dotyczących tzw. dyrektywy azotanowej (91/676/EWG).

Zgodnie z zasadą spójności prawa, dokument planistyczny nie powiela przepisów powszechnie obowiązujących, co wynika również z praktyki legislacyjnej oraz stanowisk organów nadzoru prawnego.

Z perspektywy ochrony środowiska, istotne jest, że obowiązki wynikające z przepisów odrębnych są powszechnie obowiązujące niezależnie od zapisów planu miejscowego — dlatego też ich brak w tekście uchwały nie wpływa negatywnie na poziom ochrony środowiska, ani nie ogranicza skuteczności kontroli przestrzegania tych zasad.

Programu ochrony powietrza, ale również stworzenie trwałych, ekologicznie zrównoważonych struktur przestrzennych, przyjaznych zarówno mieszkańcom, jak i środowisku przyrodniczemu. Wszystkie wskazane rozwiązania są zgodne z celami Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej i mają na celu trwałe ograniczenie emisji substancji szkodliwych do atmosfery oraz minimalizację ich oddziaływania na zdrowie i jakość życia mieszkańców miejscowości Dolaszewo, Szydłowo i Jaraczewo. Działania planistyczne zostaną skoordynowane z polityką klimatyczną i transportową gminy oraz województwa.

4.2.7. Wpływ na powierzchnię ziemi (rzeźbę terenu) i gleby

Nie przewiduje się dużo terenów przeznaczonych pod zabudowę, w oczywisty sposób zostaną w pewnym stopniu zdegradowane naturalne walory przyrodnicze terenu – gleba i część powierzchni biologicznie czynnej, w miejscu rozbudowy budynku oraz na terenach o utwardzonej nawierzchni. Realizacja planu będzie skutkować stopniowym ograniczeniem powierzchni biologicznie czynnej na rzecz terenów zurbanizowanych, szczególnie w obszarach przeznaczonych pod zabudowę. Wprowadzenie odpowiednich wskaźników minimalnej powierzchni biologicznie czynnej pozwoli na częściowe zachowanie zdolności retencyjnych gleby i ograniczenie negatywnego wpływu na gospodarkę wodną. Na terenach utwardzonych, jakimi są obszary pod obiektami, drogami, chodnikami, dojazdami i innymi powierzchniami utwardzonymi dojdzie do niekorzystnego przekształcenia gleb o charakterze bezpośrednim i długoterminowym. Ponadto mogą wystąpić uciążliwości krótkoterminowe, związane z czasową zmianą rzeźby terenu na skutek prowadzonych procesów budowlanych. Tereny rolnicze wysokiej klasy bonitacyjnej w większości zostaną zachowane, co ograniczy potencjalne straty w użytkach rolnych.

4.2.8. Wpływ na krajobraz

Realizacja planu w niewielkim stopniu zmieni istniejący krajobraz. Plan reguluje zasady tworzenia ładu przestrzennego i kształtowania krajobrazu, w tym nawet jest w zasięgu powierzchni ograniczających zabudowę dylotniczych urządzeń naziemnych.

Zgodnie z zapisami Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz.U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98), krajobraz jest postrzegany jako kluczowy element dobra wspólnego – zarówno z punktu widzenia środowiskowego, jak i społeczno-kulturowego. Konwencja podkreśla znaczenie krajobrazu jako składnika tożsamości lokalnej i regionalnej, który podlega ciągłym przemianom pod wpływem procesów społecznych, gospodarczych i ekologicznych. W związku z tym planowanie przestrzenne powinno nie tylko chronić istniejące walory krajobrazowe, lecz także ukierunkowywać zmiany w sposób harmonijny i zrównoważony.

Wprowadzenie nowych funkcji przestrzennych, w szczególności w zakresie zabudowy mieszkaniowej, usługowej i infrastrukturalnej, może wiązać się z presją na istniejące struktury krajobrazowe. Jednak projekt Planu zakłada działania mające na celu minimalizację negatywnego wpływu oraz harmonizację zmian, zgodnie z zasadami ochrony krajobrazu. Przewiduje się:

- zachowanie i eksponowanie naturalnych dominant krajobrazowych, takich jak linie drzew, wzgórza morenowe, doliny cieków wodnych i pasy zieleni,
- kontrolowanie wysokości i formy zabudowy – poprzez określenie parametrów urbanistycznych, w tym gabarytów, kształtu dachów, linii zabudowy i sposobu lokalizacji budynków w krajobrazie otwartym,
- utrzymanie tradycyjnego układu przestrzennego wsi oraz wprowadzanie nowych obiektów w sposób dostosowany do istniejącej morfologii terenu,
- zachowanie i rozwój zieleni towarzyszącej zabudowie oraz zieleni izolacyjnej – nie tylko jako narzędzia ekologicznego, ale również jako elementu struktury krajobrazowej.

W duchu Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, projekt Planu podejmuje działania na rzecz:

- identyfikacji i oceny lokalnych krajobrazów – poprzez uwzględnienie charakterystycznych cech przestrzennych w ustaleniach planistycznych,
- ochrony i zarządzania krajobrazem – przez kierowanie rozwojem przestrzennym w sposób zachowujący tożsamość miejsca,
- włączenia społeczności lokalnej w proces świadomego kształtowania krajobrazu – dzięki czytelnym wytycznym urbanistycznym i wspieraniu ładu przestrzennego,

- podnoszenia jakości estetycznej i funkcjonalnej przestrzeni publicznych, co ma szczególne znaczenie w centrach miejscowości.

Wpływ ustaleń projektu Planu na krajobraz oceniany jest jako neutralny do umiarkowanie pozytywnego, dzięki zaplanowanym rozwiązaniom ograniczającym potencjalne zaburzenia harmonii krajobrazowej. Plan wspiera świadome kształtowanie przestrzeni w zgodzie z wartościami przyrodniczymi, kulturowymi i estetycznymi, zgodnie z założeniami Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. Ochrona i rozwój krajobrazu w gminie Szydłowo traktowane są nie tylko jako element ochrony dziedzictwa, ale również jako narzędzie poprawy jakości życia mieszkańców.

Ponadto należy zaznaczyć, iż w „Audycie krajorobazowym województwa wielkopolskiego”, przyjętym uchwałą Nr LI/1000/23 Sejmiku Województwa wielkopolskiego z dnia 27 marca 2023r. W sprawie uchwalenia audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego nie ma na oszarze wymienionych krajobrazów priorytetowych.

4.2.9. Wpływ na klimat

W skutek realizacji ustaleń projektu Planu, nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na klimat. Realizacja ustaleń Planu może mieć wpływ na klimat lokalny poprzez ochronę terenów zielonych – plan uwzględnia zachowanie i rozwój stref zieleni i rekreacji, co może przeciwdziałać negatywnym skutkom zmian klimatycznych poprzez poprawę jakości powietrza i ograniczenie efektu cieplnego.

Zmiany klimatu stanowią jedno z kluczowych wyzwań współczesnej polityki przestrzennej oraz ochrony środowiska, a adaptacja do ich skutków powinna być integralnym elementem planowania przestrzennego. Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – miejscowości Tarnowo w gminie Szydłowo – wykazuje cechy obszarów wrażliwych klimatycznie, w tym narażonych na skutki ekstremalnych zjawisk pogodowych, takich jak fale upałów, lokalne podtopienia, susze czy zmiany reżimu opadowego.

W niniejszym opracowaniu odniesiono się do założeń i rekomendacji zawartych w dokumencie strategicznym pt. „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020)”, opublikowanym przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska:

1. Zachowanie i wzmocnienie struktur przyrodniczych oraz terenów biologicznie czynnych

W projekcie Planu uwzględniono działania na rzecz ochrony struktur przyrodniczych, które stanowią naturalną barierę przed skutkami zmian klimatu:

- zachowanie istniejących terenów zieleni i powierzchni biologicznie czynnych, a także wprowadzenie odpowiednich wskaźników ich udziału w obrębie zabudowy mieszkaniowej i usługowej.
- tworzenie i rozwój nowych terenów zieleni urządzonej jako lokalnych przestrzeni chłodzących, ograniczających zjawisko miejskiej wyspy ciepła.
- umożliwienie realizacji zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych, które wpływają korzystnie na mikroklimat oraz pełnią funkcję filtracyjną i retencyjną.

Zakazane jest wprowadzanie do środowiska przyrodniczego i przemieszczanie w nim nowych gatunków obcych, gdyż każdy gatunek obcy może w przyszłości stać się gatunkiem zagrażającym rodzimej bioróżnorodności. W planie miejscowym nie określa się szczegółowo gatunków, ilości czy dokładnych lokalizacji nasadzeń, wskazania te będą w dalszych dokumentach wykonawczych.

2. Zachowanie spójności i drożności sieci ekologicznej

Projekt Planu zachowuje ciągłość lokalnych i ponadlokalnych korytarzy ekologicznych, w tym dolin cieków wodnych, lasów, zadrzewień śródpolnych oraz łąk. Tereny te spełniają nie tylko funkcję przyrodniczą, ale również są istotne w kontekście adaptacji klimatycznej:

- umożliwiają swobodny przepływ mas powietrza (naturalne przewietrzanie),
- wspierają migracje organizmów i utrzymanie różnorodności biologicznej,
- sprzyjają retencji wody i przeciwdziałają skutkom suszy.

3. Przeciwdziałanie wzrostowi temperatury na terenach zabudowanych

Plan zakłada działania mające na celu ograniczenie skutków przegrzewania terenów zurbanizowanych, m.in. poprzez:

- obowiązek stosowania odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnych przy każdej inwestycji kubaturowej,
- unikanie nadmiernej koncentracji zabudowy oraz projektowanie układów urbanistycznych umożliwiających przewietrzanie,

4. Zwiększenie retencji wodnej i ograniczenie odpływu

W świetle SPA2020 jednym z kluczowych działań adaptacyjnych jest wydłużenie czasu obiegu wody w środowisku. W Planie uwzględniono następujące rozwiązania służące poprawie lokalnej retencji:

- Zachowanie i renaturyzacja cieków wodnych oraz ich dolin, w tym poprzez wyznaczenie terenów zieleni z funkcją retencyjną i infiltracyjną.
- Wprowadzenie wymogu stosowania rozwiązań błękitno-zielonej infrastruktury, takich jak:
- nawierzchnie przepuszczalne,
- Zalecenia dla gospodarstw domowych i inwestorów dotyczące magazynowania wód opadowych na cele gospodarcze i podlewania zieleni.

Plan reguluje zasady tworzenia ładu przestrzennego i kształtowania krajobrazu. Pomimo tych regulacji, nie można wykluczyć pewnego oddziaływania realizacji jego ustaleń na klimat.

4.2.10. Wpływ na klimat akustyczny

Realizacja ustaleń Planu może wpłynąć na klimat akustyczny obszaru poprzez zwiększenie poziomu hałasu w rejonach o intensywnym rozwoju komunikacyjnym. Aby ograniczyć negatywne skutki dla klimatu akustycznego, Plan przewiduje m.in. następujące działania: zachowanie i rozwój stref zieleni i rekreacji jako naturalnych barier dźwiękowych.

4.2.11. Wpływ na zasoby naturalne

Z dostępnych dokumentów zawierających dane o stanie środowiska obszaru projektu Planu, nie wynika, aby w jego granicach znajdowały się inne zasoby naturalne, które mogą zostać naruszone w wyniku realizacji ustaleń Planu.

4.2.12. Wpływ na zabytki oraz dobra materialne

Projektowany Plan nie będzie wpływał negatywnie na zabytki oraz dobre materialne. Projekt Planu ogólnego obejmuje swoim zasięgiem strefy ochrony stanowisk archeologicznych objętych ochroną konserwatorską. Zapisy planu ogólnego w sposób ramowy odnoszą się do ochrony

dziedzictwa kulturowego, a realizacja jego ustaleń powinna przyczynić się do poprawienia walorów krajobrazowych i wzrostu atrakcyjności miejsca.

5. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Projekt Planu jest dokumentem o charakterze lokalnym, którego zakres obowiązywania nie będzie wykraczał poza granice gminy. Ze względu na położenie obszarów objętych Planem z dala od granic państwowych oraz ze względu na lokalny zasięg potencjalnego oddziaływania na środowisko ze strony planowanego zagospodarowania, problemy oddziaływania transgranicznego nie wystąpią.

Proponowane w projekcie Planu, zmiany zagospodarowania nie będą skutkowały powstawaniu inwestycji, które mogłyby spełniać kryteria zawarte w Konwencji o Ocenach Oddziaływania na Środowisko w Kontekście Transgranicznym (Dz. U z 1999 r. nr 96. poz. 1110). Reasumując, nie przewiduje wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko.

6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W przypadku braku realizacji ustaleń Planu, obszar opracowania projektu Planu zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym będzie wykorzystywany w sposób dotychczasowy, a zatem nie przewiduje się szczególnych potencjalnych zmian stanu środowiska w stosunku do stanu istniejącego środowiska opisanego w rozdziale pt. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM przedmiotowej prognozy. Kontynuowane będzie na nim zapewne istniejące użytkowanie.

W takiej sytuacji, brak klarownych i wiążących zasad rozwoju przestrzennego może prowadzić do utraty zaufania do lokalnego rynku inwestycyjnego oraz ograniczyć potencjał rozwoju gminy. Plan ogólny, oprócz kierunków rozwoju przestrzennego, uwzględnia także zasady ochrony środowiska, takie jak wskazanie terenów, które wymagają szczególnej ochrony, np. obszarów zielonych, czy obszarów narażonych na ryzyko powodziowe. Brak uchwały planu utrudni wdrażanie polityki ochrony środowiska w gminie, ponieważ nie będą dostępne jednoznaczne wytyczne dotyczące lokalizacji inwestycji, które mogą negatywnie wpłynąć na ekosystemy. Dodatkowo, nie będzie możliwe stosowanie rozwiązań adaptacyjnych do zmian klimatycznych, takich jak odpowiednie zarządzanie wodami opadowymi czy planowanie terenów zielonych.

7. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Analizując całokształt zagadnień przyrodniczych w opracowywanym projekcie Planu można stwierdzić, że projektowane zamierzenia inwestycyjne oraz rozwiązania techniczne uwzględniają zasady ochrony i kształtowania środowiska, wykluczając bądź minimalizując możliwość powstawania degradacji środowiska. Jednakże części negatywnych oddziaływań nie da

się w pełni uniknąć. Można natomiast dążyć do ograniczania negatywnego oddziaływania poprzez odpowiednie zapisy w planie miejscowym.

Rozpatrując omawiany teren z punktu widzenia jego cech oraz biorąc pod uwagę sposób projektowanego zagospodarowania, można stwierdzić, iż w celu złagodzenia negatywnego oddziaływania na środowisko, wymagane jest zastosowanie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie, lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Zmniejszenie potencjalnego negatywnego oddziaływania można osiągnąć przez:

- większe ograniczenia intensywności zabudowy,
- wprowadzenie większej ilości zieleni przez zwiększenie wskaźnika nasycenia terenów budowlanych zielenią,
- określenie minimalnej wartości przeznaczenia terenu na zieleni wysoką;
- szczegółowe wyznaczenie na terenach jednostek miejsc przeznaczonych pod nasadzenia zieleni towarzyszącej,
- większe ograniczenia dotyczące możliwości utwardzenia terenu i niszczenia pokrywy glebowej,
- maksymalne stosowanie powierzchni przepuszczalnych lub półprzepuszczalnych.

Plan, jako kluczowy dokument planistyczny, odgrywa istotną rolę w ochronie środowiska, a także w zapewnieniu zgodności z wymaganiami ochrony obszarów Natura 2000. Obszary te stanowią sieć ochrony najcenniejszych przyrodniczo terenów w Unii Europejskiej, a ich integralność i stan ochrony są objęte szczególnymi regulacjami prawnymi. Celem planu ogólnego jest wypracowanie takich rozwiązań, które nie tylko umożliwią rozwój przestrzenny gminy, ale również będą chronić wartości przyrodnicze, w tym obszary Natura 2000, przed negatywnymi skutkami działalności ludzkiej. W ramach opracowywania planu ogólnego uwzględnia się różnorodne podejścia, które mają na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensowanie ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko. W odniesieniu do takich terenów w planie ogólnym uwzględnia się również zasady dotyczące minimalizacji ingerencji w te obszary. Plan ogólny przewiduje szczególne zasady zagospodarowania przestrzennego w obrębie obszarów Natura 2000, w tym zakazy lub ograniczenia dotyczące działalności inwestycyjnej i rozwojowej. Dotyczy to zarówno obszarów, które są objęte ochroną siedliskową, jak i tych, które pełnią funkcje ochrony gatunkowej. Plan przewiduje odpowiednie obszary zielone, w tym lasy, łąki czy tereny wodne, które mają na celu zapewnienie migracji dzikich zwierząt oraz ochronę przed fragmentacją siedlisk.

8.ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Niniejsza prognoza wykonywana była równocześnie z pracami nad projektem Planu. W trakcie tych prac dokonano analizy istniejących uwarunkowań (w tym przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych) oraz rozważano alternatywne możliwości ich wykorzystania i ochrony. Wobec powyższego w opracowanym projekcie starano się przyjąć optymalne rozwiązania, z punktu widzenia potencjalnego wpływu na środowisko. Z przeprowadzonej w niniejszej prognozie oceny wpływu ustaleń projektu Planu na środowisko wynika, że urzeczywistnienie tych regu-

lacji nie wpłynie znacząco negatywnie na cenne zasoby środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobraz oraz jakość życia mieszkańców.

Jednocześnie należy zauważyć, iż projekt planu został sporządzony na bazie obowiązujących kierunków rozwoju wynikających ze Studium. W toku strategicznej oceny nie stwierdzono znaczących negatywnych oddziaływań, w związku z czym nie wskazano powyższych wariantów jako koniecznych do wdrożenia. Analizowany projekt planu uwzględnia wnioski władz gminy, instytucji oraz mieszkańców i przyjmuje rozwiązania optymalne. Nie rozważa się alternatywnych rozwiązań zagospodarowania terenu opracowania.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Ze względu na charakter i przewidywaną skalę zmian, jaką niesie za sobą realizacja projektu Planu, nie przewiduje się konieczności szczególnej analizy skutków postanowień przedmiotowego dokumentu. Oddziaływanie na środowisko, nawet przy pełnym wykorzystaniu zapisów na cele inwestycyjne, nie powinno zmienić się na tyle, aby konieczne było wprowadzenie dodatkowych narzędzi i metod obserwacji środowiska.

Skutki realizacji postanowień planu na środowisko będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb, zgodnie z przepisami odrębnymi. Monitoring skutków realizacji postanowień Planu w zakresie oddziaływania na środowisko, może być przeprowadzany poprzez analizę i ocenę stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (takich komponentów środowiska badanych w ramach monitoringu jak: np. klimatu akustycznego, jakości powietrza) lub inne dostępne wyniki pomiarów i obserwacji. Na poziomie województwa, zadania Inspekcji Ochrony Środowiska związane z Państwowym Monitoringiem Środowiska wykonuje wojewoda przy pomocy Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska. Organ ten, wykonuje zadania wynikające przepisów, a w szczególności dotyczących Państwowego Programu Monitoringu Środowiska.

Ze względu na charakter i przewidywaną skalę zmian, jaką niesie za sobą realizacja ustaleń planu, nie przewiduje się konieczności dodatkowej analizy skutków realizacji postanowień przedmiotowego dokumentu. Oddziaływanie na środowisko, nawet przy pełnym wykorzystaniu zapisów na cele inwestycyjne, nie powinno zmienić się na tyle, aby konieczne było wprowadzenie nowych narzędzi i metod obserwacji środowiska.

Dodatkowo, zgodnie z art. 32 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ocena zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy powinna być przeprowadzana co najmniej raz w okresie kadencji rady gminy. Ponadto zgodnie z art. 55 ust.5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (..) wójt, jako organ opracowujący dokument, obowiązany jest prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego planu w zakresie oddziaływania na środowisko, zgodnie z częstotliwością i metodami, o których mowa w uat.3 pkt 5 artykułu.

W związku z tym, że zagospodarowanie planowane na obszarze projektu Planu, o czym już wspomniano, nie wpłynie znacząco negatywnie na środowisko, obowiązek przeprowadzenia oceny, o której mowa w przywołanej powyżej ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu *przestrzennym*, wydaje się adekwatnym narzędziem analizy skutków realizacji ustaleń omawianego projektu. Także częstotliwość jej przeprowadzania jest wystarczająca. Zwłaszcza ze względu na fakt, że na obszarze - zatem także na obszarach objętych projektem Planu, bądź w ich sąsiedztwie - prowadzone będą - w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska - badania stanu jakości środowiska i zachodzących w nim zmian. W związku z czym nie ma potrzeby tworzenia dodatkowych rozwiązań w tym względzie.

10. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsza prognoza została sporządzona dla projektu Planu. Do sporządzania przedmiotowego projektu Planu przystąpiono na podstawie w Uchwały Nr LXXVI/719/2024 Rady Gminy Szydłowo z dnia 22 marca 2024r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębie Tarnowo.

Przy opracowywaniu Planu uwzględniono liczne uwarunkowania środowiskowe, wynikające zarówno z obowiązujących przepisów, jak i z lokalnych uwarunkowań przyrodniczych i geologicznych. Gmina Szydłowo położona jest w północnej części województwa wielkopolskiego, w zachodniej części powiatu pilskiego. Od północy na niewielkim odcinku graniczy z gminą Jastrowie, od północno-wschodu z gminą Tarnówka, od wschodu z gminą Krajenka, od południowo-wschodu z miastem Piła, od południa z gminą Trzcianka, a od zachodu z województwem zachodniopomorskim – gminą Wałcz. Dominującą funkcją gminy Szydłowo jest rolnictwo. Gmina ma korzystne warunki do rozwoju rolnictwa, jak również do hodowli ryb. Ponadto spławne rzeki oraz atrakcyjny krajobraz stwarzają warunki do rozwoju różnych form turystyki.

Gmina Szydłowo położona jest w północnej części województwa wielkopolskiego, w zachodniej części powiatu pilskiego. Od północy na niewielkim odcinku graniczy z gminą Jastrowie, od północno-wschodu z gminą Tarnówka, od wschodu z gminą Krajenka, od południowo-wschodu z miastem Piła, od południa z gminą Trzcianka, a od zachodu z województwem zachodniopomorskim – gminą Wałcz. Dominującą funkcją gminy Szydłowo jest rolnictwo. Gmina ma korzystne warunki do rozwoju rolnictwa, jak również do hodowli ryb. Ponadto spławne rzeki oraz atrakcyjny krajobraz stwarzają warunki do rozwoju różnych form turystyki.

Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje tereny w miejscowości Tarnowo, położone w gminie Szydłowo (województwo wielkopolskie). Krajobraz tego obszaru można określić jako rolniczo-przyrodniczy z elementami krajobrazu kulturowego, charakteryzujący się:

- dużym udziałem terenów otwartych i rolniczych, które mają znaczenie dla utrzymania widokowych wartości krajobrazowych i stanowią tło dla rozproszonej zabudowy wiejskiej,
- obecnością kompleksów leśnych oraz zadrzewień śródpolnych, które pełnią funkcję ekologiczną, krajobrazową i osłonową,
- zabytkowym układem przestrzennym miejscowości Doleszowo, o dużym znaczeniu historycznym i kulturowym,
- ciągami dolinnymi i ciekami wodnymi, które kształtują naturalną strukturę krajobrazu oraz stanowią osie ekologiczne i krajobrazowe.

W granicach obszaru objętego opracowaniem wyróżnia się następujące formy użytkowania gruntów:

- Tereny zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej – obszaru o wysokich walorach krajobrazowych i przyrodniczych, skoncentrowane w miejscowościach o zwartej strukturze osadniczej,
- Granica strefy „W” ochrony archeologicznej – obszary objęte ochroną ze względu na potencjalne lub istniejące stanowiska archeologiczne,
- Granica Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy” – obszaru o wysokich walorach krajobrazowych i przyrodniczych, podlegającego ochronie.

Pod względem morfologicznym, zgodnie z fizyczno-geograficzną regionalizacją Polski J. Kondrackiego (2000), gmina Szydłowo położona jest w prowincji Niż Środkowoeuropejski, podprowincji Pobrzeże Południowobałtyckie, w makroregionie Pojezierze Południowopomorskie, w obrębie dwóch mezoregionów: Pojezierza Wałeckiego (314.64) i Doliny Gwdy (413.68). Najwyższym punktem gminy jest Dąbrowa Góra (207 m n.p.m.), położona na północ od Szydłowa, natomiast najniższy położony punkt (58 m n.p.m.) znajduje się w dolinie rzeki Rudy na północ od jeziora

Prudnickiego. Różnica rzędnych na obszarze opracowania wynosi 112,7 m, co świadczy o znacznej zmienności wysokościowej terenu. Budowa geologiczna gminy jest odzwierciedleniem jej położenia w obrębie jednostki geologiczno-strukturalnej Antyklinorium Kujawsko-Pomorskiego. Stratygrafia tego rejonu została rozpoznana w miejscowości Kotuń do głębokości około 5500 m p.p.t. Na terenie w większości terenu występuje: Piaski, żwiry i gliny deluwialne (geneza: osady deluwialne: zmywów powierzchniowy). Statygrafia: Czwartorzęd – kropki, inne utwory powierzchniowe (wzdłuż działki nr 124) oraz piaski i żwiry i głazy lodowcowe (Geneza: osady lodowcowe: morenowe, glacialne). Statygrafia: Stadial górny. Na obszarze Planu nie występują złoża kopalin. W bliskim sąsiedztwie Tarnowa nr 4956, kopalina Piaski i żwiry, znane jako „Góra Dąbrowa” – jednak znajduje się poza granicą opracowania. Obszar ten leży w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 60, oznaczonej kodem PLGW600060, należącej do dorzecza Odry i regionu wodnego Warty. Pod względem geologicznym, występują tu piętra wodonośne reprezentowane przez czwartorzęd (porowy) oraz paleogen-neogen (porowy). Stan ogólny (chemiczny i ilościowy) tej JCWPd oceniony jest jako dobry. Teren gminy Szydłowo znajduje się w zlewni rzeki Gwdy, będącej dopływem Noteci, która z kolei jest dopływem Warty, należącej do dorzecza Odry. W związku z tym, obszar ten objęty jest Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry. Obszar projektu Planu obecnie jest wykorzystywany jako użytki rolne i zielone. Na terenie znajduje się Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy”. Obszar ten obejmuje mozaikę siedlisk leśnych, łąkowych, wodnych i torfowiskowych, charakteryzuje się dużym bogactwem biologicznym, a także jest istotnym korytarzem ekologicznym o znaczeniu regionalnym. Przebiega tędy rzeka Gwda, która wraz z doliną stanowi naturalny ciąg migracyjny dla wielu gatunków. Na analizowanym obszarze i w jego sąsiedztwie występują siedliska sprzyjające bytowaniu gatunków chronionych, takich jak:

- ssaki: bóbr europejski (*Castor fiber*), nietoperze (np. *Myotis daubentonii*, *Pipistrellus pipistrellus*),
- ptaki: bocian biały (*Ciconia ciconia*), dzięcioł czarny (*Dryocopus martius*), zimorodek (*Alcedo atthis*), rybitwa rzeczna,
- płazy i gady: traszka zwyczajna, żaba trawna, zaskroniec zwyczajny,

rośliny i grzyby: m.in. kruszczyk szerokolistny, rosiczka okrągłolistna, różne gatunki mchów torfowiskowych i grzybów wieloletnich z listy gatunków chronionych. Projekt Planu zachowuje ciągłość lokalnych i ponadlokalnych korytarzy ekologicznych, w tym dolin cieków wodnych, lasów, zadrzewień śródpolnych oraz łąk. Tereny te spełniają nie tylko funkcję przyrodniczą, ale również są istotne w kontekście adaptacji klimatycznej:

- umożliwiają swobodny przepływ mas powietrza (naturalne przewietrzanie),
- wspierają migracje organizmów i utrzymanie różnorodności biologicznej,

sprzyjają retencji wody i przeciwdziałają skutkom suszy.

Na terenie objętym planem oraz w jego otoczeniu występują następujące elementy mogące wpływać negatywnie na jakość powietrza:

- Droga wojewódzka nr 179 – emisje liniowe związane z ruchem pojazdów spalinowych, w tym emisje NO₂, pyłów PM₁₀ i PM_{2.5}, tlenków węgla oraz lotnych związków organicznych (LZO).
- Planowane drogi lokalne i ulice dojazdowe – źródła emisji o charakterze lokalnym, szczególnie w przypadku intensywnej zabudowy mieszkaniowej.
- Potencjalne lokalizacje obiektów usługowych, rzemieślniczych i magazynowych – źródła emisji punktowej i powierzchniowej (np. z lokalnych systemów grzewczych, transportu wewnętrznego).

- Emisje wtórne – związane z ruchem drogowym i podnoszeniem zanieczyszczeń z powierzchni utwardzonych, zwłaszcza w okresach suchych.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska opublikował „Roczną ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2024”. GIOŚ przeprowadził ocenę na podstawie pomiarów PM₁₀, PM_{2,5}, NO₂, O₃, benzo(a)pirenu i innych substancji zgodnie z art. 89 PrPOŚ. Dla całej strefy wielkopolskiej – obejmującej Szydłowo – średnioroczne poziomy SO₂, CO, benzenu, kadmu, niklu, ołowiu oraz docelowy poziom O₃ były zgodne z normami – klasa A. Wnioski dla gminy Szydłowo

- Benzo(a)piren – kontynuacja działań antysmogowych, zwłaszcza w sezonie grzewczym (kontrola kotłowni, wymiana pieców).
- Ochrona roślin – w sezonie letnim uwzględniać ryzyko przekroczeń ozonu w planowaniu działań jako np. inteligentne zielone strefy.

PM₁₀ / PM_{2,5} – zachować dotychczasowe działania oraz rozważyć lokalny monitoring, szczególnie w sezonie grzewczym.

Brak danych o aktualnym stanie czystości wody. Na terenie występują źródła sztucznego promieniowania elektromagnetycznego, które obejmują zarówno infrastrukturę elektroenergetyczną, jak i urządzenia telekomunikacyjne. Do głównych źródeł PEM należą:

- Linie elektroenergetyczne – Linia ta, podobnie jak inne sieci elektroenergetyczne, emituje promieniowanie elektromagnetyczne, które może oddziaływać na tereny w jej bezpośrednim sąsiedztwie.

Plan miejscowy dopuszcza modernizację, budowę, przebudowę i rozbudowę istniejących systemów melioracji wodnych. Realizacja tych działań może mieć istotny wpływ na środowisko gruntowo-wodne na obszarze opracowania oraz na terenach sąsiednich. Modernizacja i rozbudowa systemów melioracyjnych mają na celu poprawę wydajności odprowadzania nadmiaru wód opadowych i roztopowych, co jest szczególnie ważne w przypadku wystąpienia intensywnych, nawalnych deszczy. Efektywne funkcjonowanie tych systemów przeciwdziała lokalnym podtopieniom i ogranicza ryzyko zalania terenów przyległych.

W związku z powyższym, prace modernizacyjne powinny być prowadzone z uwzględnieniem:

- zachowania równowagi wodnej i hydrologicznej obszaru,
- ochrony jakości wód gruntowych i powierzchniowych,
- minimalizacji negatywnego wpływu na lokalne ekosystemy wodne i przyrodnicze.

Ponadto, wszelkie działania w zakresie melioracji będą realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa ochrony środowiska oraz z uwzględnieniem wyników monitoringu środowiskowego, celem ograniczenia potencjalnych negatywnych skutków dla środowiska.

Infrastruktura elektroenergetyczna jest zgodna z obowiązującymi normami ochrony zdrowia i środowiska, a przestrzeganie odpowiednich przepisów gwarantują bezpieczeństwo mieszkańców w zakresie oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego.

Zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. 2007 Nr 120, poz. 826 z późn. zm.), za tereny wymagające szczególnej ochrony akustycznej uznaje się m.in.:

- tereny rekreacyjno-wypoczynkowe,

W ramach projektu planu, takie tereny występują m.in. w bezpośrednim sąsiedztwie drogi powiatowej nr 1171P, gdzie zabudowa zbliżona jest do pasa drogowego.

Dokument uwzględnia te uwarunkowania, wprowadzając zapisy ograniczające ingerencję inwestycyjną w te obszary. Dzięki temu plan przewiduje zachowanie wartości przyrodniczych, krajo-
brazowych i kulturowych, a także zabezpieczenie istniejących ekosystemów i korzyści ekolo-

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębie Tarnowo

gicznych. Projekt dokumentu jest zgodny z celami ochrony środowiska ustalonymi na poziomie międzynarodowym, unijnym i krajowym. Uwzględnia m.in.:

- Międzynarodowe ustalenia – takie jak Konwencja z Rio (1992), Konwencja Berneńska, Konwencja Genewska, Ramowa Konwencja ONZ w sprawie zmian klimatu, a także Protokół Montrealski, które podkreślają znaczenie zrównoważonego rozwoju i ochrony bioróżnorodności.
- Unijne dyrektywy – dotyczące oceny oddziaływania na środowisko, ochrony siedlisk naturalnych, dzikiego ptactwa oraz spójnej polityki środowiskowej, które są wdrażane do krajowych przepisów.
- Krajowe dokumenty programowe – takie jak Polityka Ekologiczna Państwa 2030, Krajowa Strategia Ochrony Różnorodności Biologicznej, Krajowy Plan Gospodarki Odpadami czy Program Oczyszczania Ścieków, które określają działania na rzecz ochrony wód, powietrza, gleb oraz ograniczenia emisji zanieczyszczeń.

Dokument stanowi kompleksową analizę przewidywanych oddziaływań ustaleń projektu Planu na środowisko, szczególnie w obszarach chronionych. Analiza uwzględnia oddziaływania o różnym charakterze – bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnio-terminowe i długoterminowe, a także stałe i chwilowe, zarówno pozytywne, jak i negatywne.

Przedmiotowe opracowanie prognozy zostało sporządzone na podstawie ustawy z dnia 19 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Przyjęta metodyka została dostosowana do ww. aktu prawnego oraz specyfiki projektowanego Planu.

W prognozie określono, przeanalizowano i oceniono istniejący stan środowiska na badanym terenie, w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego. Na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, że na obszarze projektu Planu nie występują cenne walory przyrodnicze. Zarówno rzeźba terenu, jak i struktura przyrodnicza obszaru została przekształcona przez człowieka.

Kolejną, zasadniczą częścią opracowania niniejszej prognozy jest analiza wpływu ustaleń przyjętych w projekcie Planu na poszczególne komponenty środowiska. W szczególności przedstawiono przewidywane oddziaływania wynikające z realizacji projektu Planu na:

- różnorodność biologiczną,
- ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- poziom hałasu,
- poziom promieniowania elektromagnetycznego,
- zasoby naturalne,
- zabytki oraz dobra materialne.

Na podstawie przeprowadzonej analizy nie, stwierdzono by ustalenia projektu Planu znacząco negatywnie wpływały na wyżej wymienione komponenty.

W następnych krokach przedstawiono między innymi rozwiązania projektowe, mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko. Zmniejszenie ewentualnych negatywnych oddziaływań osiągnięto poprzez odpowiednie zapisy ustaleń planistycznych. Jednocześnie analizując całość ustaleń projektu Planu, można stwierdzić, że projektowane zamierzenia inwestycyjne i planowane

rozwiązania uwzględniają zasady ochrony środowiska. Warunki zagospodarowania terenów określone w projekcie Planu, począwszy od zagadnień związanych z ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego a skończywszy na ustaleniach regulujących zagadnienia związane z infrastrukturą techniczną, wykluczają bądź minimalizują negatywne oddziaływanie na środowisko.

W prognozie opracowano ponadto, hierarchię obszarów funkcjonalnych i podzielono je na trzy grupy:

[1] obszary uciążliwe dla środowiska w stopniu niewielkim lub utrzymują negatywne oddziaływanie na środowisko na niezmienionym poziomie OUN

[2] obszary uciążliwe dla środowiska w stopniu niewielkim

[4] obszary, na których prognozowane skutki wpływu ustaleń Planu utrzymują uciążliwości dla środowiska w stopniu pogorszającym jego stan

Streszczając prognozowane oddziaływanie na środowisko, można stwierdzić, że realizacja ustaleń projektu Planu pociągnie za sobą zmiany w środowisku i krajobrazie. Jednocześnie ustalenia projektu Planu nie zawierają rozwiązań mogących znacząco negatywnie wpływać na środowisko przyrodnicze.

W niniejszej prognozie oceniając skutki realizacji ustaleń projektu Planu określono jednocześnie propozycje rozwiązań minimalizujących negatywny wpływ na środowisko.

W efekcie realizacji przedsięwzięć zgodnych z ustaleniami projektu Planu, nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań o charakterze transgranicznym.

Sporządzając projekt Planu kierowano się zasadami zrównoważonego rozwoju - wyznaczając tereny dla poszczególnych form zagospodarowania.

Biorąc powyższe pod uwagę, projektowane zagospodarowanie obszaru opracowania nie spowoduje w stopniu znaczącym pogorszenia warunków naturalnych.

11. OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że spełniam wymogi niezbędne do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko określone w art. 74a ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Michał Krawczyk